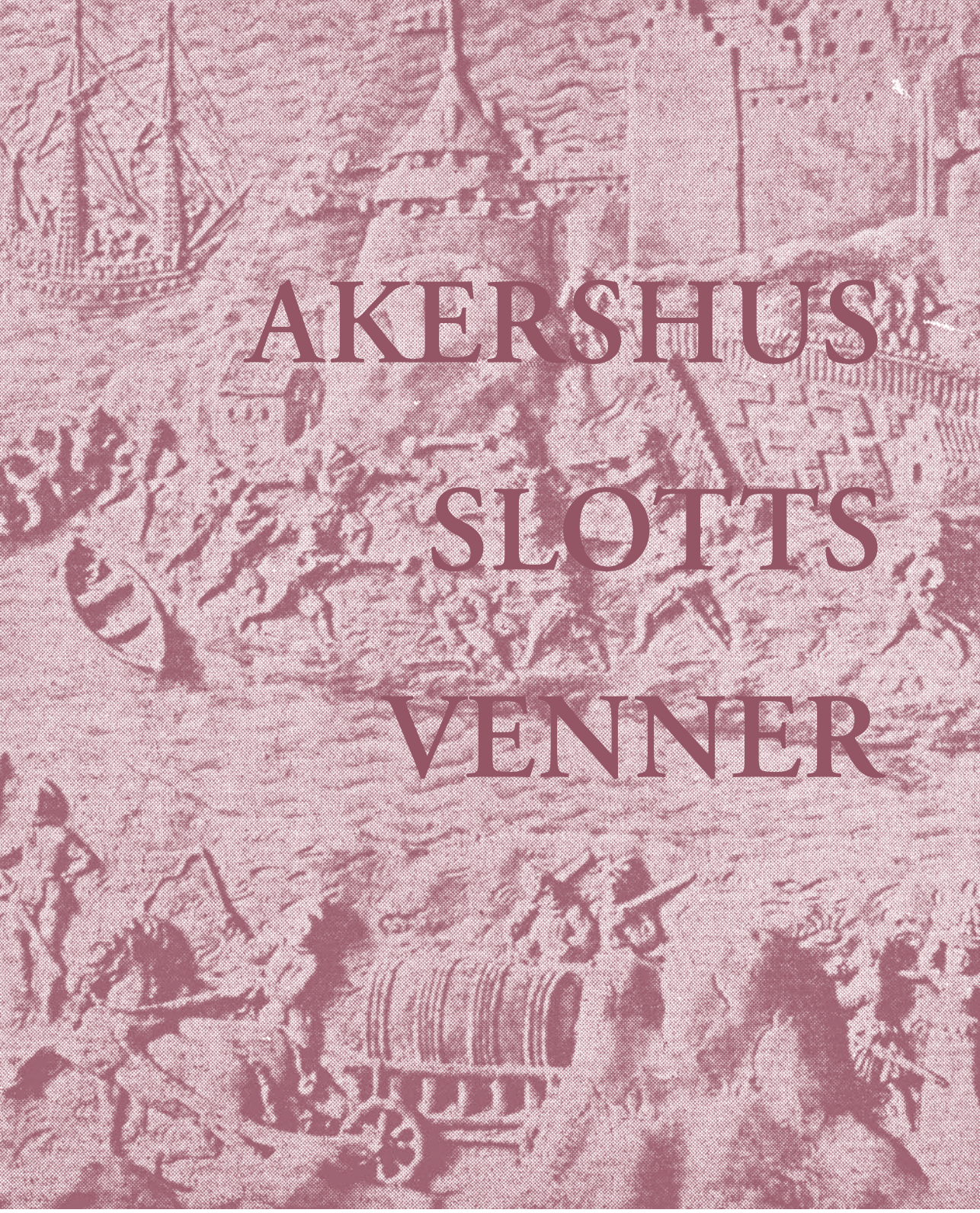

AKERSHUS SLOTTS VENNER

ÅRSSKRIFT 2013

Akershus Slotts Venner

Årsskrift 2013

Redaktør:
Thor Gunnar Næss

Akershus Slotts Venner
Postboks 3289 Elisenberg, 0208 Oslo
www.slottsvenn.no

Dette årsskriftet er blitt til
takket være generøse bidrag fra:

AWILHELMSEN AS

TYIN AS

Trykk: Litografia AS
Design: Adam Zak

Kjære venn av Akershus,

Av styreleder Geir Thomas Risåsen

Styret i Akershus Slotts Venner har tilbakelagt nok et arbeidsår og et nytt står for tur. Årsmøtet ble avholdt torsdag 31. oktober med besøk av ordfører Fabian Stang, foredrag ved Tor Bomann-Larsen, etterfulgt av en hyggelig årsmiddag innledet med stilsikker dans fremført av Akershus Slottsdansere. Dette var ikke minst et kjærkomment og hyggelig innslag ettersom Slottsdanserne i 2013 kan se tilbake på 20-års aktiv virksomhet.

To av styrets medlemmer – Birgitte Espeland og Ulla Uberg - valgte å trekke seg ved årets valg. Begge fortjener stor takk for god innsats og inspirerende samarbeid i venneforeningens tjeneste. Samtidig vil jeg benytte anledningen til å ønske Bengt Johansen og Pål Troye velkomne som nye styremedlemmer. Styret kan for øvrig se tilbake på et godt arbeidsår der vi har kommet frem til en avklaring om ikke å gå videre i arbeidet med restaurering av Rosevinduet, men i stedet dokumentere det arbeidet som er gjort i håp om at andre kan ta opp saken og videreføre den ved en senere anledning. Videre er vi svært glade for det arbeidet som er gjort med foreningens hjemmesider, foruten at venneforeningen har initiert og satt i gang arbeidet med ny belysningsplan for de historiske interiørene på Slottet. I arbeidsåret som kommer vil styret arbeide videre med begge de to siste sakene. Videre ønsker vi i sterkere grad å engasjere oss i og stimulere til forskning og kunnskapsutvikling omkring Akershus. Vi ønsker også å arbeide for å få flere medlemmer og gjennom årets medlemstilbud håper vi å gi et bredt tilbud til våre medlemmer gjennom å knytte deler av dette opp til jubileumsåret 2014. Videre er det en glede å se den store aktiviteten og all virksomhet som utfolder seg innenfor Akershus murer i de ulike aktørers regi. Ikke minst er det gledelig at SAKK igjen skal sette opp Kongeblod i jubileumsåret 2014.

Venneforeningens medlemstall har holdt seg stabilt gjennom de senere år og målet er som allerede nevnt at det skal øke. Ikke minst er det viktig for foreningens videre virke at også yngre generasjoner føler engasjement og interesse for Akershus slott. Vi håper at denne fremgangen vil fortsette og med dette ønsker jeg alt godt for 2014.

www.slottsvenn.no
– vil du hjelpe til?

Våre nettsider utvikles stadig, men vi er ennå ikke der vi ønsker. Vårt mål er at sidene skal gi mye og god informasjon både om aktuelle temaer og med historiske artikler. I løpet av årene har det i årsskriftene blitt skrevet mange gode artikler, og vi synes at mange at disse fortjener å bli publisert for et større publikum. I tillegg vil det også være aktuelt å legge ut bibliografien over Akershus Slott på nettet samt en oversikt med bilder over de gaver Vennene har bidratt med i løpet av de over 60 år foreningen har eksistert.

Dette arbeidet er tidkrevende, så om du som medlem vil være med å hjelpe til, setter vi stor pris på det. Ta kontakt med Thor Gunnar Næss (sekretær og nettredaktør) om du føler deg kallet og vil bidra.

Vi håper og tror nettsidene våre vil bli en meget informativ kunnskapskanal om Akershus Slott og vårt arbeide.

Innhold

Forord 3

Peter Butenschøn, Cecilie Malm Brundtland og Geir Thomas Risåsen:
Rosevinduet på Akershus Slott 6

Harald Moberg:
Byen og festningen 1897 - 1990 13

Medlemsarrangement 3. april 2013 20

Medlemsarrangement 7. juni 2013 21

Medlemsarrangement 21. september 2013 23

Akershus Slottsdansere 2013 24

Årsmøte og Årsmøtemiddag 2013 25

Tor Bomann-Larsen:
Kongerike uten konge. Norge sommeren 1940 28

Styrelederens tale ved Årsmøtemiddagen 31

Kommandantens tale ved Årsmøtemiddagen 34

Styrets årsberetning og regnskap 2012/2013 36

Vedtekter 41

Medlemsfortegnelse 43

Program 2014 47

Rosevinduet på Akershus Slott

Av Peter Butenschøn, Cecilie Malm Brundtland og Geir Thomas Risåsen

Akershus Slotts Venner har i de senere år jobbet for om mulig å restaurere Emanuel Vigelands manglende glassmalerier i fem av rosevinduets ni felter. Rosevinduet var i sin tid Slottets største enkeltkunstverk og Vigelands største profane glassmaleri. Ulike muligheter har derfor vært vurdert, men Vennefore-ningens mål har vært en restaurering/ gjenskaping av feltene med utgangs-punkt i bevarte fragmenter fra Vigelands opprinnelige felter.

Vestgavlen på Nordfløyen med Rosevinduet

Forhistorien

Middelalderborgen Akershus forfalt gjennom flere hundreår frem mot forrige århundreskifte. Mot slutten av 1800-tallet var det store diskusjoner om hva festningen skulle brukes til og hvordan den kunne gjenreises.

I 1903 la den nedsatte Arbeidskomiteen frem for Forsvarsdepartementet det avklarende forslag om at restaureringsarbeidene på Slottet nå burde påbegynnes. Komiteen hadde i syv år samlet inn penger, og hadde 156.000 kroner disponi-

belt, et anselig beløp den gang. Hele festningsanlegget var på den tiden et militært bruksområde og der det historiske Akershus slott var i elendig forfatning. Dette ble opplevd som uverdig ettersom det omkring år 1900, mer enn noen sinne var behov for klarttalende nasjonale symboler som pekte bakenfor danske og svenske samværsår.

Så begynte det møysommelige og høyst stridbare arbeid med gjenreisingen. Sakkyndig kompetanse ble ansatt, penger ble samlet inn, og debatten raste om restaurering og nytolkning, gjenskapning og nybygging. Det ble en debatt ført med heftig engasjement gjennom flere tiår, med mye rop og tårer, faglig prestisje og vitenskapelig stolthet ofret i prosessen.

En av Slottets mest karakteristiske profiler er den rekonstruerte vestgavlen med sitt store rosevindu. Kunstneren Emanuel Vigeland fikk oppdraget med å

Det eneste fotografiet av Rosevinduet med alle feltene inntakt

utforme rosevinduets glassmalerier, og fra 1916 laget han de ni glassmaleriene som skulle fylle feltene. I 1919 var glassmaleriene ferdig.

Den 19. desember 1943 gikk DS Selma i luften ved kai på Filipstad, med 800 tonn tysk ammunisjon om bord. Vinduer ble knust i mils omkrets, og 405 bygninger ble ødelagt. På Akershus ble hele rosevinduet blåst ut, og etter krigen ble Vigelands glassmalerier erstattet med matt vindusglass.

Da Akershus skulle feire sitt 700 års jubileum i år 2000 var det et ønske om å gjenskape Vigelands glassmalerier. Bruken av den mektige salen, nå omdøpt

Vigelands sjablong av Rosevinduet

Olav V's hall, var problematisk når vestsolen flommet inn gjennom det hvite glasset. Samtidig ble det funnet igjen tilstrekkelig med rester av det opprinnelige vinduet til at fire av de opprinelige ni feltene kunne restaureres og remonteres. Under ledelse av Akershus Slotts Venners formann, Riksantikvar Stephan Tschudi Madsen, og slottskonservator Harald Moberg ble denne restaureringen foreningens gave til slottet ved foreningens 50-års jubileum i 2001. Men sentralfeltet og 4 av de 8 omringende feltene manglet fortsatt, og det fantes bare et dårlig sort-hvitt fotografi av situasjonen før krigen.

En ny situasjon

Akershus Slotts Venner har sammen med slottets antikvariske ekspertise, Riksantikvaren og Nasjonale Festningsverk diskutert mulighetene for gjenskaping eller nyskaping av de manglende glassfeltene, på grunnlag av dette ene fotografiet, en mulighet ikke minst Tschudi-Madsen ivret for.

Så ble det i 2012 kjent at det på Emanuel Vigeland-museet på Slemdal i 2003 ble oppdaget et skjult rom over inngangen. Her, og oppe på et utilgjengelig loft over et glasstak, lå det anslagsvis 3000 store ruller med malerier, tegninger og skisser etter Vigeland. I 2009 fikk museumsbestyrer Kjartan Hauglid hentet ned rullene, et registreringsarbeid ble igangsatt, og det ble funnet fullskala fargelagte utkast til de manglende feltene.

Da Vigelands sønn Imm døde i 2004 ble det under rydding oppdaget noen kasser med glass- og metallbiter. Det var først da disse i fjor ble tatt frem at de viste seg å være merket "Akershus", åpenbart biter sopt sammen etter eksplosjonen i 1943. Kassene inneholder store malte glassbiter så vel som blyinnfatning, noe som ble ansett å være til uvurderlig hjelp for en mulig restaurering/rekonstruksjon.

Restaurering av glassmalerier og grindverk

Det ble gjennomført en befaring av rosevinduets grindverk med Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider (NDR) ledet av fagleder Rune Langås. NDR har senere foretatt en grundig teknisk vurdering av grindverkets tekniske tilstand, inkludert de skader som ble påført grindverket ved eksplosjonen i 1943. De har utarbeidet en omfattende tilstandsrapport, datert 3.12.2009. NDR kan påta seg arbeidet med hele vinduet, og har i brev datert 15.4.2010 gitt en vurdering av restaurering av grindverket og gjenskaping av de manglende glassmaleriene. Det ble holdt et koordineringsmøte om saken mellom Riksantikvaren og Nasjonale Festnings-

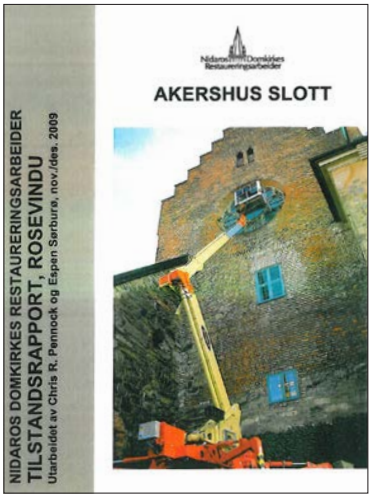

NDR's tilstandsrapport fra 2009

verk 17.3.2010, og det ble 21.4.2010 holdt en befaring på Akershus med representanter for Riksantikvaren til stede. Det ble på befaringen uttrykt stor entusiasme og velvilje for prosjektet.

Gjennomføring av et prosjekt

Vi nærmer oss nå året 2014 og det store nasjonsjubileet. Ved siden av Eidsvollsbygningen og Nidarosdomen er det ikke noe bygg som på tilsvarende vis forteller nasjonens historie. Det så nå ut til å være mulig å gjøre den gamle Kongehallen, nasjonens storstue, ferdig til en slik anledning ved å ferdigstille rosevinduet, og samtidig markere den avsluttede reparasjonen etter siste krig.

Prosjektet ville være todelt. Grindverket ble skadet og svekket under eksplosjonen, noe som fremgår av tilstandsrapporten fra NDR. Vi tok utgangspunkt i at en sikring av disse skadene ville inngå i det vedlikeholdsansvaret for Akershus Slott som påhviler Nasjonale Festningsverk.

Den andre delen var restaureringen av glassmaleriene. Her syntes det nå klart at de gjenfunne tegningsrullene sammen med glass- og metallrestene i kassene vil gi et tilfredsstillende grunnlag for restaurering og rekonstruksjon. Også dette arbeidet ville kunne utføres av NDR, med Nasjonale Festningsverk som byggherre.

Arbeidet med restaurering og rekonstruksjon av glassmaleriene i rosevinduet ble av NDR anslått til kr. 2,5 mill. I tillegg kommer reparasjon av selve grindverket, anslått til å ligge mellom 1 og 2,5 mill., avhengig av nærmere studier og vurderinger.

Siden dette er Regjeringens viktigste representasjonslokaler har det vært et håp at Regjeringen, gjennom festningens forvalter Forsvarsdepartementet, vil kunne finansiere rekonstruksjon av glassmaleriene med kr. 2,5 mill. Imidlertid endte styret med å arbeide ut fra en tredelt finansieringsmodell, med håp om at Stat, Kommune og Venneforeningen skulle dekke 1/3 del hver.

Originalfragmentenes tilstand

Styret engasjerte i september 2013 representanter fra NDR til å bruke to dager til å gå gjennom de gjennoppdagede glassfragmentene. De to representantene Geir Lyshaug og Kent Ivan Hovelsen skriver følgende i sin rapport datert 11.09.2013:

Tilstand: Det var 9 esker og to pappesker med rester av glassmaleriene. Herav oppdaget vi deler av St. Olavs Død, St. Swihtun og deler av Agnus Dei,

Peter Butenschøn, Kent Ivan Hovelsen, Kjartan Hauglid og Geir Lyshaug i Emanuel Vigeland Museet

derav 6 av 8 blad som tilhører dette feltet. Tilstanden til disse er meget mangelfull. Det meste av motiv mangler, kun bord og noe motivglass eksisterer. I pappeskene var det mulige glassbiter av Rosevinduet og eventuelt andre glassmalerier. I disse kassene og eskene var det også mye avskjær, kontur og toningsprøver og deler av andre arbeider. I en av kassene var det 19 små felt som var i relativt god stand og som tilhører grindverket.

Fragmenter fra de gjenfunne rester av Rosevinduet

Gjenbruk: Materialet er meget mangelfullt, og derfor uegnet til restaurering. Det *er* mulig å gjenbruke *enkelte* glassbiter med kontur og toning (motiv) om det er ønskelig. Men dette er også et restaurerings-filosofisk spørsmål. Det må også opplyses om at å gjenbruke disse delene ikke nødvendigvis vil gi noen tidsbesparinger i en eventuell restaurering.

De 19 små feltene til grindverket så bra ut, men må gjennomgås og eventuelt restaureres. Det må også rose-bladene til Agnus Dei, da de var i en tilstand som egner seg til restaurering.

Forslag/anbefaling: NDR anbefaler derfor å lage kopier/rekonstruksjoner av glassmaleriene etter tegningene som museet har. Dette medfører en del utfordringer da det mangler tegninger med bly-inndeling og maler/ sjablonger. Likeså er fargene mangelfulle på originaltegningene. Det vil si at det blir mer "nyskaping" av de feltene som mangler, der man må ta noen egne valg ved bly-inndeling, farger og tegning.

Tilstanden til de tre feltene som ble identifisert er ikke egnet til restaurering da det er veldig lite igjen av dem. Det er kun små biter og usammenhengende deler som er igjen. Vi kan derfor ikke se at en restaurering er mulig. Det må da bli en rekonstruksjon/kopi etter tegningene til Emanuel Vigeland. Og da kan man også restaurere de 6 av 8 bladene til Agnus Dei og benytte disse. De 19

små feltene kan restaureres da de er i relativt god stand, og de kan settes inn i grindverket uavhengig av resten.

Det forundrer oss noe, men det er en realitet at vi ikke finner rester i det hele tatt fra de tre manglende "smådjevler" som ligger i ytterkant av rosevinduet.

Likeså kan vi ikke se rester etter følgende bilder: St. John og St. Magnus død."

Styrets beslutning

På bakgrunn av originalmaterialets tilstand har styret valgt å avslutte prosjektet i sin nåværende form. Akershus Slotts Venner har gjennom det omfattende arbeidet som er gjort fulgt opp den tidligere gaven fra venneforeningen til Akershus. Takket være foreningens innsats har prosessen bidratt til å kaste lys over det som var det største enkeltkunstverket på Slottet i nyere tid. Vurderingen som er gjort og materialet som er fremskaffet, vil ha betydning for hva som videre kan skje med de manglende feltene og vil nedfelles i en samlet oversikt. Den vil bli overlevert til Forsvarets avdeling for kunst og tradisjon til videre vurdering. Det vil derfor være opp til de rette instanser å ta denne prosessen videre. Vigelands manglende felter kan så rekonstrueres eller gjenskapes en gang i fremtiden.

Epilog

Styret vedtok i november 2013 at det i samarbeid med Slottet skal utarbeides et informasjonsskilt som skal plasseres i Olav V's hall. Det vil kort fortelle historien om rosevinduet og det arbeidet Akershus Slotts Venner har nedlagt.

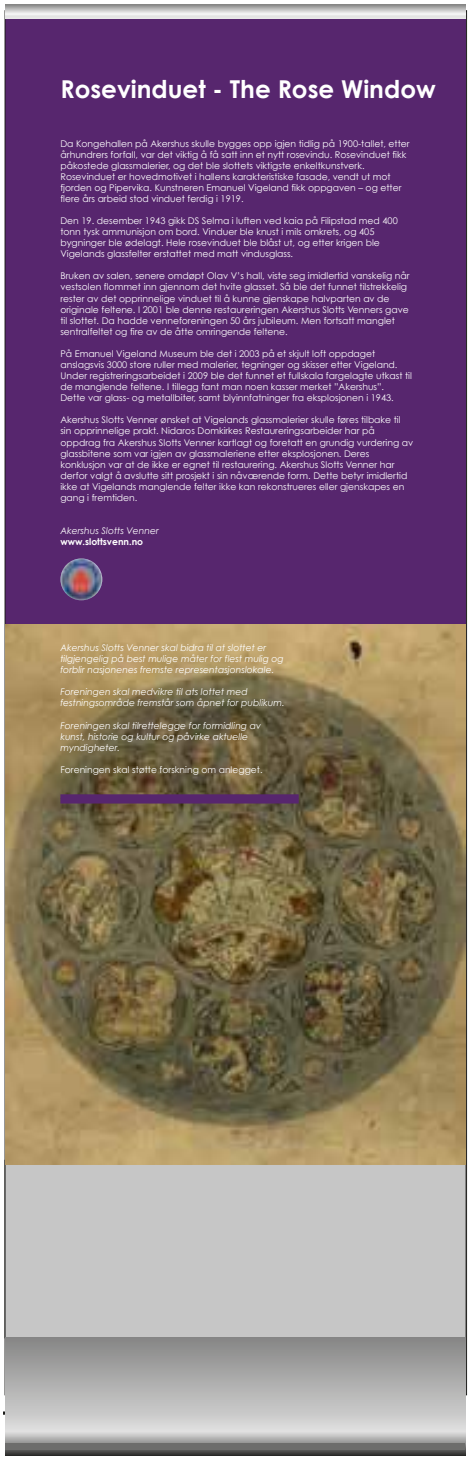

Forslag til skilt i Olav V's Hall

Byen og festningen 1897 - 1990

Av Harald Moberg,
Konservator for Akershus Slott og Festning

Perioden fra 1897 til 1990 var turbulent i forholdet mellom byen og festningen. Med bakgrunn i utvidelse av Oslo havn og jernbaneforbindelse øst-vest, så det i lang tid mørkt ut for Akershus.

Det ble noe tidligere nedsatt en felleskomité og den kom med sin innstilling til overenskomst mellom Staten ved Forsvarsdepartementet og Christiania kommune 13. desember 1895. Akershus festning skulle avgi sin strandlinje fra Revier brygga til Pipervika, med arealene som lå utenfor indre festning. Det avgitte arealet var inkludert Det forsenkede batteri (ved Stallgården), Jomfrugårdens batteri (Romerikes bastion), en del av Prins Carls bastion, hele Vippetangen med utstikkende bastioner. Det skulle avgis grunn til Kongens gates forlengelse over Festningsplassen frem til sjøen. Som vederlag skulle kommunen betale kr. 1.500.000, sørge for riving av festningsmurer, flytte bygninger, bygge festningsmurer etter den nye grenselinje og anlegge brygge for festningen ved Vippetangen. Saken ble sendt til Stortinget, som vedtok den 5. mai 1897, med en del endringer (St. prp. nr. 33 for 1897). Stortinget forlangte at kommunen skulle avgi grunn vederlagsfritt til jernbaneforbindelsen med omlastingsstasjon, mellom vest- og øst-banestasjonene. Arbeidet med nye brygger på Vippetangen kom i gang 1899 og var ferdig 1900.

Vedtaket av 1897 raserte store deler av festningsverkene rundt Festningsplassen. Det største problemet var Havnebanen. På grunn av at Drammens banen var smalsporet mens de østlige spor var bredsporet måtte det bygges en omlastningsstasjon med kombinerte sporbredder på vestsiden av Prins Carls bastion, nordover på Akershus stranda. Fordelen var at lokomotiver og vogner med begge sporvidder kunne kjøre om hverandre på selve stasjonen. Sporet skulle etter planen av 1897 gå tvers gjennom festningen, i skjæring over festningsplassen til Skippergata. For å få dette til måtte også deler av Prins Carls bastion rives. Det ble ikke tatt hensyn til antikvariske verdier. I innstillingen fra 1895 ble emnet berørt av en eneste setning: "Fra begge Sider erkjendes det som et berettiget Hensyn; som man saavidt Muligt bør have for Øie, at den øvre Fæstning som et historisk Mindesmærke søges bevart i sin ældre Skikkelse uden væsentlige Forandringer." (ASV side 39)

I 1902 begynte rivingen av bastionene ut mot Vippetangen. Resultatet ble en heftig avisdebatt om saken. Flere kulturpersonligheter protesterte skriftlig mot at bastioner skulle rives, mens Foreningen til Norske Fortidsminnesmerkers bevaring holdt seg taus. Foreningen henviste til "Arbeidskomiteen for Akershus Slots Gjenreisning". Det mest radikale avisinnlegget kom i "Norske Intelligentz-

Sedler". Det var forslag om "Ligesaagodt at hugge op Akershus helt igjennem til Puksten, saa gik vi paa historisk Grund i alle Gader!" Det førte til en storm av protester. Arkitekt Fritz Holland tok opp saken. Han ba komiteen sørge for at det oppnevnes en kombinert komite med representanter for Christiania kommune, Det kgl. Forsvarsdepartement, Akershus komiteen og noen fagfolk samt arkitekt, til å gjennomgå innstillingen fra 1896. Komiteen ble bestående av Professor Nielsen, Professor Storm, grosserere O. A. Halvorsen, kaptein P.J. Hansen fra Ingeniørbrigaden, og arkitektene H. M. Schrmer og Holger Sinding-Larsen fra Fortidsminneforeningen. Den 25. februar 1903 ble det sendt inn en protest mot riving undertegnet med nærmere 150 navn av det en kan kalle kulturelite den gang. Det var Bjørnstjerne Bjørnson, Edvard Grieg, Lorentz Dietrichson, Gerhard Munthe, Fridtjof Nansen osv. Bystyret behandlet saken 19. mars 1903, uten at det ble gitt noen saklig begrunnelse for forslaget til vedtak. Bystyret uttalte at en: .."ikke finder anledning til af hensyn til den indkomne forestilling om bevarelse af bastionerne paa Vippetangen at gjøre nogen forandring i de vedtatte havneplaner".

I 1906 inngikk kommunen en overenskomst om bygging av Havnebanen. Den 16. mai vedtok bystyret en del endringer i overenskomsten med staten fra 1897. Grenselinjen mot festningen, på Vippetangen, ble trukket litt lenger inn og lagt i en bue. Kommunen kunne spare grunn ved å føre Havnebanen i to tunneler under henholdsvis Romerikes bastion og Yttre tenalje. Kommunen frafalt riving i Prins Carls bastion. Havnebanen ble åpnet for trafikk 13. november 1907. Den var i drift frem til 1980. På østsiden av festningen ble Skippergata forlenget ut til Vippetangen. Den 8. november 1905 var gate og sporveislinje ferdig til trikkesløyfa på Vippetangen. Sporveislinja ble nedlagt 15. februar 1967. Grev Wedels plass ble overført til byen etter vedtak om overenskomsten i 1897, "med forpliktelse til alltid å la den ligge ubebygget". Tidligere, i 1840-årene foreslo Selskapet for Oslo Byes vel at plassen skulle legges ut til park, og 20 år senere var parkplanen gjennomført. Anlegget med fontene ble utført for Festningens regning i årene 1867-1869.

I 1912 var Rådhusgaten blitt for trang i forhold til mengden trafikk. Byens reguleringssjef foreslo å flytte trafikken til Myntgaten. Myntgaten skulle forlenges. Der den møtte Hornverket ble gata foreslått lagt i åpen skjæring mellom Hornene på Hornverket og Skarpenords bastion frem til Rådhusplassen. Denne planen ble senere lagt til grunn for den planlagte "Grunnlinjen".

Kongens gate skulle bygges i 20 meters bredde fra Akershus stranda og opp til Myntgata. Kommunen måtte fylle igjen vollgraven mellom indre festning og Festningsplassen. De måtte rive Batteriet "ved vandet" og "Bjørnen som holdt volldammen på plass. Ovenfor brua over dammen måtte de også rive et høy magasin. Anlegget foregikk i to omganger, 1915 - 1916, og 1918 til 1929.

Det ble utlyst arkitektkonkurranse om ny bru over Kongens gate, fra Festningsplassen til indre festning. Ved fristens utløp 1. juni 1920 var det kommet inn 20 utkast. Vinneren ble utkast nr. 19, "Sommernatt" tegnet av arkitekt

Gudolf Blakstad. I 1921 ble den nye brua over Kongens gate bygget, med bibehold av vindebrua. (VP side 9-233)

I 1913 ble det et lagt fram en ny kloakkplan for Oslo. Det vedtatte alternativ innebar at hoved avløpsledningen ble ført ned Kongens gate til Vippetangen Før kloakkvannet skulle slippes ut, skulle det føres gjennom et mekanisk renseanlegg. Renseanlegget ble foreslått lagt på østsiden av Kongens gate, fra Prins Carls bastion og nordover. Første verdenskrig stanset planene, og de ble ikke tatt opp igjen før 1920. Arbeidet ble satt igang 1922 fra Prins Carls bastion og nordover. I mai 1925 var hovedkloakkledningen opp Kongens gate ferdig fram til Tollbugata. Anlegget sto ferdig og ble satt i drift 11. juli 1942. Rensestasjonen var i bruk til 1983, og er i dag synlig i muren langs Kongens gate og ved luftetårnet over muren. Den er nå planlagt ombygget til Kino.

I 1918 ble det utlyst en konkurranse om utnyttelse av arealene på festningen og de tilstøtende arealer. Den var et samarbeid mellom stat og kommune. Det ble forlangt utarbeidet:

"En fullstendig regulerings- og utstykningsplan i maalestokk 1 : 1000, omfattende det for konkurransen bestemte omraade. Planen skal angi gatelinjer, jernbanespor, sporvei, tomtegrenser, bebyggelse, beplantning o.l."

Vinnere ble arkitekt Kristofer Lange med arkitekt G. Oulie-Hansen som medarbeider. Planen het "Forsvarsminnesmerke". Den nye Festningsplass foreslo arkitektene regulert som en dyp plass med brua over Kongens gate, i aksen mot Akershus slott. Myntgata mente de burde føres gjennom til Rådhusplassen. Det skulle anlegges dobbeltsporet jernbane under festningsplassen. Dronningens gate skulle opp i nivå, krysse jernbanen og forlenges med bru over til Hovedøy.

Generalmajor Spørck foreslo at arkitekt Kristoffer Lange skulle utarbeide endelig reguleringsforslag sammen med ingeniør I. S. Nyfløt og at den så skulle godkjennes av regulerings-kommisjonen i kommunen, og formannskapet. Den endelige planen ble gjengitt i sin helhet i Teknisk Ukeblad 1920 side 334. Forslaget ble behandlet i Regulerings-kommisjonen 9. juli, og de bifalt reguleringsforslaget. Hele reguleringsforslaget ville ha vært en katastrofe for området rundt Festningsplassen dersom det skulle ha blitt gjennomført. Myntgata ble foreslått forlenget til Rådhusplassen, som foreslått av Reguleringssjefen i 1912. Gata skulle gå i åpen skjæring gjennom Hornverket, med Østre horn liggende for seg på resten av Kontraskjæret. Gateløpet ville bli som en vollgrav mellom byen og festningen. Det ble foreslått sporvei fra Rådhusplassen gjennom Myntgata og ned Kongens gate til Vippetangen. Kontraskjæret ble foreslått helt utbygget med fire kvartaler, hvorav det største mot Rådhusplassen skulle få operahus. Hovedinngrepet ble forslaget om utvidelse av havnespor og skiftestasjon for jernbanen. Det forutsatte at de militære verksteder og Hovedarsenal ble revet, inkludert Gymnastikkbygningen fra 1861 og Artillerikaserne fra 1908, tegnet av arkitekt Olaf Nordhagen som senere ble Domkirkearkitekt i Trondheim. Forslaget ble vedtatt av bystyret, til tross for stor motstand, departementet og regjeringen.

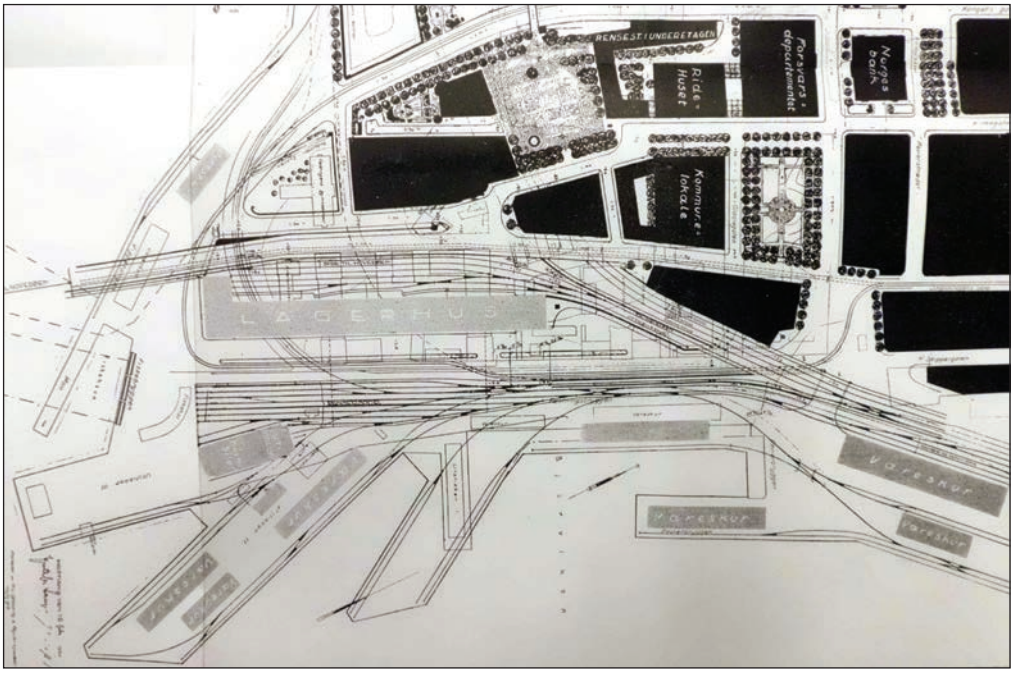

Utsnitt av arkitekt Lange og ingeniør Nyfløts omarbeidede alternativ 2 fra arkitektkonkurransen 1919. Festningsplassen utbygd med kvartaler. Ny plass sentrert på brua over Kongens gate. Arsenalbygningene, Artillerikaserne og Artilleriets verksteder (nye Ledelsesbygg) rasert til fordel for jernbanens skiftestasjon. Offentliggjort og lagt fram for reguleringskommisjonen 1920. Fra Teknisk ukeblad , side 334 i 1920.

Før den endelige behandlingen i Stortinget kom det inn et endringsforslag fra arkitekt Holger Sinding-Larsen. Ved behandlingen av reguleringssaken i Stortinget september 1921 hadde Sinding-Larsens endringsforslag slik tyngde at Stortinget gjorde enstemmig enstemmig om utsettelse for nærmere utredning av planen. Reguleringsforslaget har etter utsettelsevedtaket ikke kommet opp igjen i Stortinget. Sinding-Larsen tok for seg hvordan byen gjennom mange år hadde tatt for seg av festningen. Han avsluttet med.: "Akershus ikke er vor eiendom hvormed vi kan gjøre og late som vi ønsker efter døgnets behov - Akershus er en arv som vi staar til ansvar for likeoverfor efterslegten". Sinding-Larsen foreslo at Myntgateprosjektet skulle skrinlegges og trafikken føres gjennom Rådhusgata. Kontraskjæret skulle stå ubebygget, og skrenten mot Rådhusplassen skulle stå som utsiktsplass. Regulerings-kommisjonen forkastet Sinding-Larsens forslag og opprettholdt det opprinnelige reguleringsforslaget den 17. desember 1921. De forandret etter hvert mening og 2. februar 1924 uttalte regulerings-kommisjonen at gjennomgangstrafikken skulle gå gjennom Rådhusgata. I 1924 nedsatte Formannskapet en komite som skulle arbeide videre med regulering av Kontraskjæret., og 1946 skulle en ny komite vurdere Kontraskjæret som folkepark.

Det var ikke bare Oslo kommune som utarbeidet reguleringsplaner. Oslo var omkranset av landkommunen Aker. Aker kommune hadde behov for å få en generalplanlegging. Arkitekt August Nielsen var reguleringssjef og hadde to underavdelinger under ledelse av ingeniør Erik Goffeng og arkitekt Axel Ljunggren.

I 1932 ble det nedsatt en komite med oppdrag å komme frem til forslag til generalplan for Oslo, Aker og Bærum.

Planen ble ferdig utarbeidet og lagt fram for de tre kommunene i 1934. Alle tre kommunene tiltrådte planen, og det ble utarbeidet en rekke detaljplaner.

Hva hadde så initiativet fra Aker kommune med Akershus å gjøre? Svaret var veinett og hovedtransportårer. Det var vesentlig for Aker kommune å få en brukbar kommunikasjon mellom kommunens vestlige, nordlige, østlige og søndre deler. Fjerntrafikken med den store gjennomgangstrafikken hadde skapt problemer. Reguleringssjefen i Aker og hans folk utarbeidet en plan i 1925 med Rådhusgata som hovedforbindelse mellom øst og vest. Den var tatt med i generalplanen i 1935. Frem til 1950 var alt som ble lagt fram av veiplaner stort sett kopier av den store generalplanen for de tre kommunene fra 1935. Etter vedtak i Stortinget ble Aker- og Oslo kommune slått sammen til en storkommune med virkning fra 1. januar 1948.

På 50-tallet ble planene om en bedre veiforbindelse mellom Bjørvika og Pipervika tatt opp igjen. Det var "spøkelset" fra 1912 med motorvei i Myntgata og skjæring til Rådhusplassen, som dukket opp igjen. Løsningen lå i å ta utgangspunkt i Reguleringssjef August Nielsens og arkitekt Axel Ljunggrens plan fra 1925 og generalplanen fra 1934.

Våren 1954 ble en trafikkplan for Oslo sentrum behandlet i byplanrådet. Det viktigste i denne planen var en øst-vest forbindelse kalt "Grunnlinjen". Det ble nedsatt en egen arbeidsgruppe med representanter fra NSB, havnevesenet, finansrådmannen, veivesenet og byplankontoret. De la frem sin første rapport 23/2-56 og en prinsipiell plan 26/11-56.

Hærens overkommando fikk oversendt planen i 1955, og sendte den videre til Den sakkyndige Akershuskomité til uttalelse. Komitéen var motstandere av planen og avga en skarp uttalelse til Overkommandoen 21. sept 1955 ut fra to hovedsynspunkter:

1. Adkomsten til slottet fra byområdet: Planen stenger Kirkegaten som er hoved adkomstvei til slottet ved alle høytidelige anledninger. Andre adkomstveier blir også sperret.
2. Innvirkning på festningens omgivelser og utseende: Komitéen var enstemmig om at den foreslåtte trafikkåre ville virke skjemmende og uheldig. De konkluderte med: "Det har vært arbeidet på å få den kostelige perle man har i Øvre Akershus og Akershus slott så nær i tilknytning til byens daglige liv som mulig". ... "En gjennomføring av planen med vest - østgående trafikkåre i Myntgaten i den nå foreslåtte form vil sette en meget effektiv bom i veien for disse arbeider". (RH side 11)

Akershus kommandantskap fikk forelagt planen i 1957 og ga uttalelse til Forsvarsdepartementet både i 1957 og 1959. De på pekte at Akershuskomitéens forslag om tunnel fra Grew Wedels plass var det beste alternativ.

Planen berørte for terrenget til Akershus og forutsatte riving av bygninger, men det var først i 1959 at antikvariske myndigheter fikk oversendt planen til uttalelse. Saken resulterte i et stort møte på byplankontoret med representanter fra Byantikvaren, Riksantikvaren, Den antikvariske bygningsnemnd, Den sakkyndige Akershuskomité, Fortidsminnesmerke-foreningens direksjon samt styret i Oslo avdeling av samme forening. Byplansjefen redegjorde for planen i dens helhet. Den ble drøftet og det ble sendt en uttalelse til Oslo kommune gjennom Byantikvaren. Uttalelsen slutter seg til protestene fra Akershus festning.

"Ut fra antikvariske synspunkter vil alle sakkyndige på dette område slutte seg helt til hva Akershuskomitéen og Akershus kommandantskap har uttalt angående Akershus festning. Festningen står blant våre første rikshistoriske minnesmerker og symboler, både den selv og dens nærmeste naboskap må beskyttes mot ethvert tiltak som kan bli uheldig eller ødeleggende for virkningen av det i bybildet.

Det første man i denne forbindelse vil peke på, er den 20 m brede tunnelåpning inn under Skansen, som forslaget forutsetter revet, og som vil grine mot en fra Rådhusplassen.

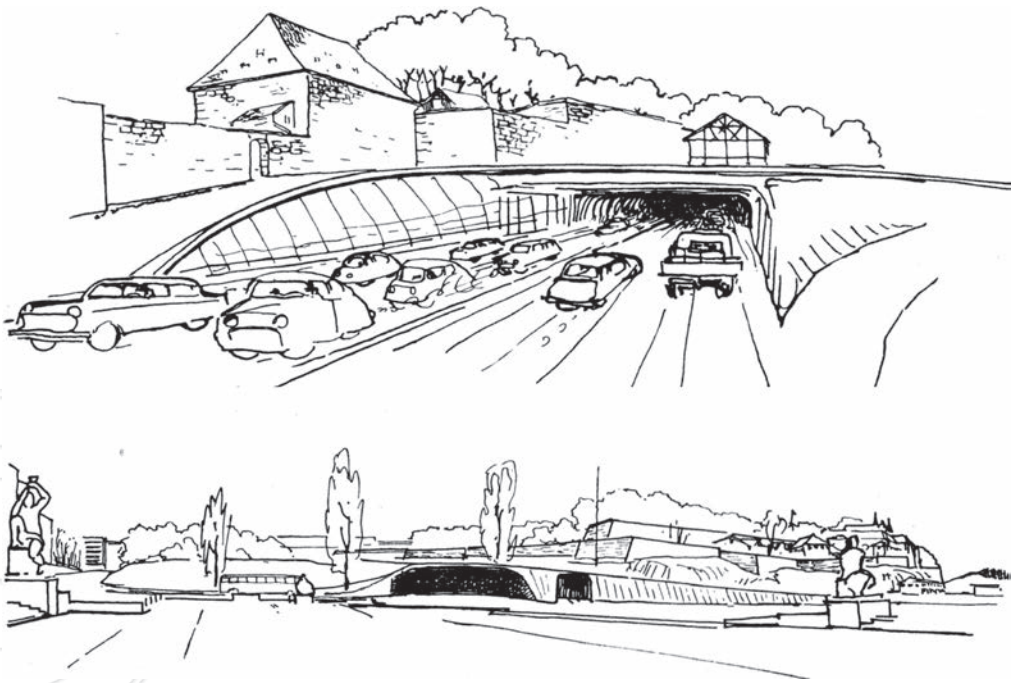

Skisser av de planlagte tunnellåpninger for Grunnlinjens gjennomføring i Myntgata. Øverst fra Myntgata inn under Hornverket. Nederst utseende mot Rådhusplassen. Etter Roar Hauglid.

Hvordan man enn utformer denne tunnelåpning, er det ganske klart at den vil bli et brutalt sår, både i by-bildet og i bildet av Akershus festning, her hvor den elegante Escarpe du Nord skyter seg frem."

Til slutt uttales:

"Den nå foreliggende plan for "Grunnlinjen"s gjennomføring fra Rådhusplassen til Børsen lider i det hele tatt av så mange mangler estetisk sett, at man også av den grunn må fraråd at den blir satt ut i livet.

Mest tungtveiende er og blir imidlertid hensynet til Akershus festning. Overfor dette nasjonalmonumentet må alle trafikkmessige eller økonomiske hensyn vike. Allerede i 1957 uttalte Riksantikvaren i et brev til Kirkedepartementet at det nå mere enn noensinne må være et offentlig krav at omgivelsene til Akershus festning blir behandlet med pietet og at den kontakten mellom byen og festningen som alle ønsker, blir slik den kan og bør være. Trafikkplaner vil stadig være i støpeskjeen. Akershus skal bestå. Undertegnede representanter for antikvariske myndigheter og instanser må derfor bestemt henstille til de statlige og kommunale myndigheter at den foreliggende plan for "Grunnlinjen"s gjennomføring gjennom denne del av byen blir oppgitt. Istedenfor bør mulighetene for å legge hele denne del av "Grunnlinjen" i tunnel tas opp til nærmere overveielse - helst slik at tunnelen begynner vest for Rådhusplassen og kommer opp igjen i Bjørvika."

Planene for grunnlinjen ble behandlet i Bystyret 11/6-64. Det var bred debatt om trafikkforholdene i sentrum. Planen tiltrådt mot SF's stemmer.

I 1965 ble det stadfestet reguleringsplan for Grunnlinjen mellom Skippergata og Rådhusplassen. Den skulle gå langs Myntgata og i tunnel under Kontraskjæret. Resultatet ble plan om tunnel på strekningen Grev Wedels plass til Vestbanen.

Ved kommunevalget i 1979 ble det en alvorlig diskusjon om biler og miljø. Resultatet ble at bystyret høsten 1979 vedtok og utsette det videre arbeidet med Grunnlinjen.

Saken fikk en for festningen lykkelig slutt i 1985. Da vedtok bystyret å bygge tunnel fra Oslo Havnelager til Filipstad, Arbeidet ble igangsatt 1987 og tunnelen åpnet i 1990.

Dronning Eufemia – Akershus, hennes samtid og musikken

Medlemsarrangement 3. april 2013

Akershus Slotts Venner innbød sine medlemmer til en middelalderaften og til Kong Håkon og Dronning Eufemias tidsalder.

En av middelalderens mest berømte og oversatte ballader og kjærlighetsfortellinger, Flores og Blancheflor ble spilt, sunget og berettet av Anne Louise Lien og Ylva Sjåstad. Til stor fornøyelse for tilhørerne.

Vi vet at denne balladen var en av tre ballader som dronning Eufemia fikk oversatt som gave på gammelsvensk til sin svigersønn hertug Erik av Sverige i forbindelse med hans ekteskap med hennes og kong Håkons eneste barn, prinsesse Ingebjørg.

Historiker Henriette Mikkelsen Hoel foredro så om sine undersøkelser vedrørende dronning Eufemia, hennes bakgrunn fra Rugen, hennes familie (trubarslekt), litterære bakgrunn og interesser som hun brakte til det norske hofflivet når hun giftet seg med hertug Håkon i 1299, den senere kong Håkon 5. Magnusson. Dette giftemålet kom sannsynligvis i stand fordi Norge ønsket et stabilt forhold til sjøbyene som hennes far fyrst Witzslav reprensenterte og en felles antidansk alliansestrategi for å demme opp for deres nordsjøvelde. Vi fikk skildret en bolk av Erikskrønikaen (Sverige og Nordens enenste ridderkrønika) og hofflivet rundt kongeparet julen 1302 i Oslo.

Deretter fortsatte kvelden med at Tom Andersen og hans kollegaer i Kongshirden 1308 tok oss med inn i sin verden. De viste frem ulike slagteknikker samt klær for herrer og damer. Det var interessant å se hvordan dette fortonte seg i virkeligheten, hva slags skader som kunne bli anrettet og hvordan klærne kunne hindre eller formildne endel av de skadene som kunne oppstå under nærkamp med de forskjellige våpnene. Dessuten hadde Tom og hans kollegaer anrettet noen herlige smakebiter av ulike paier samt krydret vin som var vanlig å servere i adelskretser den gang.

Begge deler smakte helt fortreffelig. Det var således en fornøyd forsamling som forlot Akershus Slott etter denne aftenen i Middelalderens og dronning Eufemias tegn.

Anne Marit Holø

Interessant og magisk operatur til Halden

Medlemsarrangement 7. juni 2013

Akershus Slotts Venner arrangerte en operatur for sine medlemmer for å se og høre Giuseppe Verdis opera Nabucco på Fredriksten Festning i Halden. Vi var i alt 27 personer som deltok. De fleste tok buss fra Akershus Festning mens andre ventet på parkeringsplassen på Fredriksten der vi samlet oss. På turen nedover informerte Ulla Uberg om operaen. Handling og persongalleri ble gjennomgått. Etter ankomst på Fredriksten ble vi tatt med på en omvisning på festningsanlegget og området av Jens B. Bakke. Han var en fantastisk og morsom guide for forsamlingen. Han fortalde interessante historier og anekdoter. Han fikk oss til å se Fredriksten gjennom øynene til dem som til en hver tid hadde hatt befatning med festningen og dens anlegg mens denne var i funksjon som operativt festningsanlegg. Ikke minst fikk vi høre om Karl 12 som ble skutt her. Vi fikk også lære om taktikkene som ble benyttet og en nærmere beskrivelse av enkeltpersoner som hadde tjenestegjort her eller hatt annen tilknytning til dette stedet gjennom de århundrene festningen hadde vært operativ. Som avslutning avfyrte han en av sine gamle kruttbørser som ble benyttet på 1700-tallet slik at vi fikk lukte og se kruttrøyken i lufta.

Det var derfor en meget fornøyd forsamling som fikk litt i glassene på Cafe Curtisen og deretter nøt nydelige matretter fra buffeten. Når vi så var fornøyde etter et godt måltid var det tid for operaforestillingen Nabucco i de fantastiske omgivelsene som Fredriksten bød frem på en førsommeraften. Det begynte å bli litt kjølig i luften, varme klær kom frem og vi satte oss godt til rette for en spennende forestilling på scenen.

Anne Marit Holø

Kvelden var sen. Murene til Fredriksten festning tegnet seg dramatisk mot sommerhimmelen. Blant publikum var det forventning. Vi var kommet til kveldens høydepunkt: Giuseppe Verdis «Nabucco».

Noen varmet seg på kaffe, andre på vin som ble solgt i praktiske plastbeger i kioskene rundt. Sommernatt, mat og drikke i 'benken' og spektakulære kulisser

ga assosiasjoner til Arena di Verona. Men vi var i Halden og kulisser, lyssetting, musikk og sangere var imponerende med blanding av profesjonelle og amatører. Jeg kunne fange opp at mange rundt meg hadde slektninger i Slavekoret. Det ga en ekstra dimensjon til forestillingen. Trond Hallstein Moes fremragende Nabucco i samspill med de andre profesjonelle operasangerne og alle de andre aktørene tok oss med gjennom operaens 4 dramatiske akter i sommernatten. Da den siste tonen var spilt, var det blitt mørkt. Vi forlot Jerusalem og Babylon og festningen.

Opera Østfold hadde god logistikk på utganger og parkering, og etter kort tid var alle samlet i bussen og på vei hjemover. En vennetur med felles opplevelser, god mat og glede over Verdis fantastiske musikk var over. Men det kommer nye muligheter. Så dette er også en oppfordring til å følge med i Venneforeningens program. Det er vennene som gjør fellesturene mulig.

Ulla Uberg

Til kamp mot svenskene: skanser ved Oslo

Medelmsarrangement 21. september 2013

Oslos nære omgivelser har givende minner fra en dramatisk men halvglemt fortid. Danmark-Norges fysiske sikkerhet krevde ressurser – store ressurser – og norsk territorium lå åpent til for svenske angrep.

Lørdag 21. september 2013, i vakkert høstvær, besøkte Akershus Slotts Venner Bakås og Blaker skanser. Byantikvar Janne Wilberg var kunnskapsrik ledsager og guide.

Bakås skanse ligger nettopp slik – bak åsene på Ellingsrud nordøst i Groruddalen, østvendt mot fienden. Kun ruiner er igjen, mellom skole og lavblokker i det ulendte terrenget. Men med fantasi kan en besøkende forstå den strategiske beliggenheten for det tidsriktige festningsverket til beskyttelse av Christiania. Det ble bygget på tidlig 1700-tall og var i kamp i 1716, under Karl XIIs angrep i den store nordiske krigs første norgesfelttog.

14. mars 1716 gikk svenskene til angrep. Bakås holdt stillingen; en annen rute mot hovedstaden måtte velges. Og svenskene kom som kjent til Christiania og beleiret Akershus festning og byen. Men hverken Bakås eller Akershus fikk de inntatt. Omenn ikke mye er igjen av skansen, ble den restaurert og ryddet i årene etter 2000. I 2005 ble avslutningen av dette arbeidet markert med å gjenskape det historiske slaget i 1716.

Blaker skanse – i dagens Sørum kommune – ble besluttet anlagt i 1682 som ledd i rekken av festningsverker langs Glomma til forsvar mot innmarsjlinjen fra Sverige. Blakersund som overfartssted for ferdselsåren mot Christiania trengte beskyttelse.

Vedlikehold var nettopp utført da 300 svensker kommandert av general Lautrum angrep i desember 1718 – under Karl XIIs siste felttog mot Norge. Lautrum hevet beleiringen av Blaker da han fikk beskjed om kongens død på Fredriksten festning senere samme måned. På 1750-tallet ble den bygget om til en lukket stjerneskanse som enkel bastionsfestning – slik den fremstår i dag. Blaker kom igjen i kampbildet under krigen mot Sverige i 1808. Svenske grev Mörner kunne uhindret innta skansen som ikke da hadde garnison. Under retretten fra Blaker ble Mörner og hans menn tatt i norsk bakhold ved Toverud i Aurskog. I 1814 hadde landvernet en garnison på 500 mann på Blaker, men stedet var ikke berørt av den kortvarige krigen. Som følge av personalunionen med Sverige, ble Blaker skanse nedlagt som festning i 1820, men forble militært anlegg til stedet kom i privat eie i 1893. Statens husflidsskole ble så åpnet på Blaker skanse i 1917.

Vi ble vist rundt av en representant for Blaker Skanses Venner på det åpne, vakre området med vid utsikt. Tre bygninger står igjen innenfor vollene etter nedleggelsen av festningen i 1820. Kommandantboligen fra 1813 er restaurert etter brann. Proviantmagasinet fra 1751 og artilleribygningen fra året etter ble gjenoppusset på 1920- og 30-tallet, mens krutthuset fra 1750-årene også er vedlikeholdt. Nyere bygninger er oppført på området. Skolevirksomheten ble nedlagt i 2003.

Programmet ble avsluttet med sen lunsj på Aur gjestegård i Aurskog.

Christian Syse

Akershus Slottdansere 2013

Av Anne Marit Holø

I løpet av året har Dansegruppen blitt utvidet med nye dansere, slik at Akershus Slottsdansere nå består av 15 personer. Lisbeth Jacobsen og Jon Toproen Andreassen har gjennom en årrekke vært våre dyktige og motiverende instruktører, sammen med Tone Serville trekker de dansegruppens prestasjoner opp til et høyere nivå.

Vi har deltatt på en rekke arrangementer med dans og kostymer dette året. Blant annet et arrangement i regi av Forsvarets Avdeling for Kunst og Tradisjon og noen dager/ helger på Akershus Slott samt Akershus Slotts Venners arrangement for Dronning Eufemia og på årets slottsmiddag. Dansegruppens medlemmer har også hatt dansefremvisning på Operaballet i Oslo og "Kongen kommer" i Fredrikstad.

To ganger i løpet av det siste året har vi leid inn Jørgen Schou- Pedersen som til daglig jobber mye med historisk dans. Han har instruert oss i nye danser, finslipt dansetrinn samt gitt oss historien bak dansene. Vi ønsker å formidle dansehistorien videre til publikum både på og utenfor Akershus.

Til slutt vil Akershus Slottsdansere gjerne benytte anledningen til å takke alle våre hyggelige samarbeidspartnere ved Akershus Slott og Festning og Akershus Slotts Venner for den bistand de har gitt oss. Vi ser frem til å videreutvikle dette samarbeidet i årene som kommer.

Lisbeth Jacobsen Tone Serville Lisa Damstuen Lise Schjeldrup Wensberg

Anne Såstad Hole Inger Lindløv Anne Løwe

Jon Toproen Andreassen Harald Andås Jarle Stabell Nils Hole

Knut Lindløv Kåre Løwe Pål Wensberg Anne Marit Holø

Akershus Slotts Venner inviterer til

ÅRSMIDDAG

på Akershus Slott

Torsdag 31. oktober 2013 kl. 19.30

Før middagen avholdes årsmøte kl.18.00 i Olav Vs hall

Ordfører Fabian Stang
hilser årsmøtet
Tor Bomann-Larsen
holder foredraget
"Kongerike uten konge. Norge sommeren 1940"

Aperitiff i Christian IVs sal
Middag i Romerikssalen

Musikalsk innslag ved
General Vocals
under ledelse av Reza Aghamir

Hilsen styret i Akershus Slotts Venner

Geir Thomas Risåsen
styreleder
Christian Syse, Cecilie Malm Brundtland,
Birgitte Espeland, Anne Marit Holø, Morten Mørch,
Ragnhild Astrup Tschudi, Ulla Uberg

Antrekk: Smoking/mørk dress

Vi oppfordrer til at du som medlem inviterer med deg gjester til denne flotte middagen, så plasserer vi dere sammen til bords

Gi beskjed om parkering på Festningsplassen ønskes

Pris per person kr. 1.450,- Faktura vil bli tilsendt

Påmelding til Thor Gunnar Næss innen 21. oktober til post@slottsvenn.no eller telefon 905 83 466

www.slottsvenn.no

Referat fra Årsmøte i Akershus Slotts Venner den 31. oktober 2013 på Akershus Slott

1. Styreleder for Akershus Slotts Venner, Geir Thomas Risåsen, ønsket Vennene velkommen til Olav V's Hall på Akershus Slott.
   Innkalling og dagsorden ble godkjent.
   Styreleder ble valgt til møteleder.
   Else Syse og Anders Guldhaug ble valgt til å underskrive protokollen.
2. Styrets årsberetning, årsregnskap og revisors beretning var lagt ut på våre hjemmesider på forhånd, og sendt til dem som hadde bedt om det.
   Styreleder gikk gjennom årsberetningen og styrets nestleder Christian Syse gikk gjennom regnskaper og revisors beretning.
   Styrets årsberetning og regnskap for arbeidsåret 2012/2013 og revisors beretning ble godkjent.
3. Styret foreslo at kontingenten ble besluttet å være uendret kr. 500,- per år for enkeltmedlemmer, kr. 800,- for parmedlemmer, kr. 250,- for student-medlemskap, kr. 1.500,- for firmamedlemskap samt kr. 8.000,- for livsvarig medlemskap.
   Forslaget om uendrede satser for kontingenter ble godkjent.
4. Valget ble ledet av valgkomiteens leder Peter Butenschøn. Valgkomiteens innstilling var lagt ut på våre hjemmesider på forhånd, og sendt til dem som hadde bedt om det. Forslag til nye styremedlemmer Pål Troye og Bengt Olav Johansen ble presentert.

Valg av styre:

På valg i 2013:	- Geir Thomas Risåsen, leder, ønsket gjenvalg
	- Christian Syse, nestleder, ønsket gjenvalg
	- Cecilie Malm Brundtland, ønsket gjenvalg
	- Ulla Uberg, ønsket ikke gjenvalg
	- Birgitte Espeland, ønsket ikke gjenvalg
Ikke på valg 2011:	- Ragnhild Astrup Tschudi
	- Anne Marit Holø
	- Morten Ole Mørch
Valgkomiteens innstilling:	- Geir Thomas Risåsen, leder, 1 år
	- Christian Syse, nestleder, 1 år
	- Cecilie Malm Brundtland, 2 år
	- Ragnhild Astrup Tschudi, 1 år
	- Anne Marit Holø, 1 år
	- Morten Ole Mørch, 1 år
	- Pål Troye, 2 år
	- Bengt Olav Johansen, 2 år

Valgkomiteens innstilling ble godkjent ved akklamasjon.

Valg av revisor:
Valgkomiteens innstilling til revisor (som i 2012):
- Terje Kromvoll, statsautorisert revisor, BDO

Forslaget ble godkjent ved akklamasjon.

Valg av valgkomite:
Valgkomiteens innstilling:
- Peter Butenschøn, formann
- Tor Sannerud
- Birgitte Espeland

Forslaget ble godkjent ved akklamasjon.

* * *

Else Syse

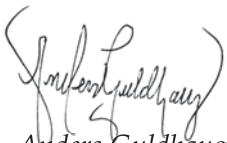

Anders Guldhaug

* * *

Etter årsmøtet kåserte Tor Bomann-Larsen
om
Kongerike uten konge. Norge sommeren 1940.

* * *

135 medlemmer og gjester seg så til en aperitiff i Christian IV's sal. 20'års jubilantene Akershus Slottdansere fremførte danser fra sitt repertoar før årsmøtemiddagen ble servert i Romerikssalen i regi av Hotell Bristol. Styreleder Geir Thomas Risåsen ønsket velkommen til bords, og Kommandanten på Akershus, brigader John Einar Hynaas utbrakte den tradisjonelle H.M. Kongens skål. Med den danske og svenske ambassadør til stede, ble det også utbragt en skål for H.M. Dronningen av Danmark og H.M. Kongen av Sverige.

Musikalsk innslag ved General Vocals under ledelse av Reza Agamir, og deretter Styreleders tale. Biskop Bernt Eidsvig takket for maten.

Taffelet ble hevet og kaffe inntatt i Chr. IV's sal.

Thor Gunnar Næss

Kongerike uten konge. Norge sommeren 1940

Av Tor Bomann-Larsen

Tor Bomann-Larsen (foto: Stig Anderson)

På forsiden av boken "Svaret" er det et fotografi av kong Haakon VII. I lenestolen bak ham ser man kongens skygge. Det er to konger på dette bildet, noe som fascinerte meg, sier Bomann-Larsen og fortsetter.

Vi er i dag på Akershus Festning – et spesielt anlegg som både er en militærfestning og en kongeborg. Det finnes få av disse. Men det finnes et tilsvarende i Troms, mot grensen til Finland. Det var her Haakon VII avsluttet sin kongsgjerning – i en tømmerhytte. På den andre siden av veien ligger det en festning som ble bygget for kongen i mai 1940. Molde var blitt bombet og man fryktet det samme skulle skje i Troms. Her bygget man altså en festning til kongen, og en tømmerhytte. Den var som en bunkers rett oppi lia, lavt under taket med én glugge og ikke større enn fire til seks kvadratmeter. Her var kong Haakon, kronprins Olav og to adjutanter. Her krøp de inn i et Akershus i miniatyr. Dette kunne vært sluttpunktet.

Kongen satt i tømmerhytta frem til 7. juni 1940. Herfra styrte han Hålogaland som det var Norge.

Etter mange sjelekvaler forlater kong Haakon Norge den 7. juni 1940. Å forlate sitt folk og land var vanskelig. Kongen var i sterk tvil. Kronprinsen ville ikke reise. Men de fulgte likevel med det britiske krigsskipet Devonshire til England med tungt hjerte.

"Svaret" begynner der de går i land i England. Her innledes en egen epoke i norsk historie. Et interregnum.

Vi er på Akershus, tett ved Bispegården, der Ibsen la sitt stykke "Kongsemnerne". Her sier Håkon IV: "Jeg har bare mitt liv å gi". Han regjerte altså i kraft av sitt liv. Men i fjerde akt mottar kongen den verste beskjed av alle, at det heretter er to konger i Norge. Hertug Skule hadde utfordret ham.

Det samme skjedde i 1814 og i 1905. Her var det også et interregnum.

I 1814 regjerte kong Christian Fredrik fra 17.mai til 4. november da Carl XIII overtok. Da hadde Christian Fredrik regjert i 132 dager.

Den 7. juni 1905 abdiserer Oscar II og Christian Michelsen innsettes som riksforstander for å markere at Norge er et kongerike. Han sitter til den 26. oktober, altså i 132 dager.

I 1940 oppstod det samme situasjon. Den 9. april overtar Quisling statsledelsen.

Den 25. september holder Terboven sin tale til det norske folk der han innsetter statsråder som skal styre landet på vegne av rikskommisæren. Frem til da er det tvil om hvem som er konge i Norge. Kong Haakon sitter samtidig i Troms og er konge i Hålogaland. Når han forlater Norge oppgir han naturligvis ikke tronen. Men i realiteten fyller administrasjonsrådet regjeringens plass. Det har skjedd en snikovertagelse av regjeringen.

Den 24. april er en meget viktig dag i vår historie. Da utnevner den tyske rikskansler Adolf Hitler Josef Terboven til rikskommissær for de besatte områder i Norge. Norge legges direkte under Hitler som erstatter grunnloven av 1814. Det holdes et møte med Administrasjonsrådet, fylkesmenn og Rikskommisær Terboven for å lage et felles styre – et Riksråd. Formann i Administrasjonsrådet, Ingolf Christensen, får i oppgave å legge kongemakten, regjering og storting under seg. Men denne makten har kongen tatt med seg over fjorden, noe som blir ignorert. Den 17. mai avvikler man nasjonaldagen. Man ønsker å lage et nazistisk, germansk rike.

Hvem vinner krigen? I Oslo tror man tyskerne vil vinne. Det er basis for at alle krefter samler seg rundt et fellesstyre. Her faller de regjeringen i ryggen, og de allierte i ryggen.

Den 15. oktober 1940 skrinlegger Hitler sin plan om å invadere Storbritannia.

I Norge ønsker Hitler å beholde et kongerike innenfor et storgermansk rike med Ingolf Christensen som riksforstander.

Men det gjøres også et forsøk på å besette tronen. I Stockholm sitter prins Harald. Han er første norske prins som er født i et fritt land. "Ja-mennene" i Oslo ber nå Haakon VII abdisere. Hvis han ikke gjør det vil han avsettes. Samtidig skriver de et brev til Hitler som er signert presidentskapet.

Men Hitler er opptatt av andre ting. Han vil til Paris for å se Napoleons grav – hans skal jo bygge seg et nytt Berlin. Nå utnevner en komité som skal finne norsk granitt for å bygge det nye Germania med Albert Speer som sin arkitekt.

Hitler svarer ikke på brevet om prins Harald.

Hva skjer med kongen? Den 1. juni kl. 10 får kong Haakon overrakt et brev. Kongens svar er det egentlige svaret.

Referert av Cecilie Malm Brundtland

ÅRSSMIDDAG
31. oktober 2013

Meny

Dillgravet kamskjell, røkt pigghå, wasabirogn
og ingefær- & granatepleolje

Grillet entrecôte av kalv fra Jæren,
jordskokkpuré, smørstekte primører,
confiserte sjalottløk og tomatsjy

Hvit kaffe fløtepudding servert med
tørket sjokolademousse,
marinerte solbær og brunostis

Kaffe serveres i Christian IVs sal
Avec kan kjøpes i baren

Viner
Laroche Chardonnay L, 2010
Castelvecchio Barbera, 2010
Pineau des Charentes, Braastad

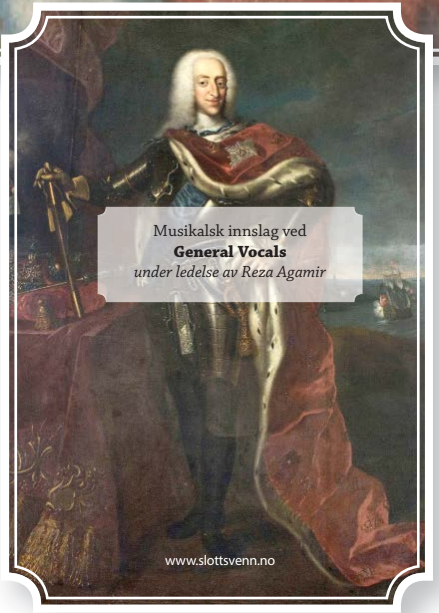

Musikalsk innslag ved
General Vocals
under ledelse av Reza Agamir

www.slottsvenn.no

Vi takker Finn Schøll for å ha bidratt til pynting av bord og saler, Bankettsjef Kevin Gallot og hans stab ved Hotel Bristol for utmerket mat og service, Plassmajor Johan Rørvik for all velvillighet, og ikke minst Slottets ansatte Anette Reiersen og Flemming Steen-Nielsen for uvurderlig hjelp.

Tale ved årsmiddagen 2013

Av styreleder Geir Thomas Risåsen

Kommandant, Deres eksellenser, mine damer og herrer. Kjære venner av Akershus. Et år har gått siden sist vi møtes til fest her i slottets saler. Finn Schjøll har nok en gang stått for blomstene og staben ved hotell Bristol sørger godt for oss. Tro meg, det er en stor glede og ære å få stå her på en slik kveld. Festkledde gjester, god stemning og god mat, det er det disse salene er ment for og vi er alle privilegert som får nyte det.

Akershus Slotts Venner kan se tilbake på et godt arbeidsår. I den sammenheng vil jeg gjerne få rette en takk til styrets medlemmer og ikke minst til vår sekretær Thor Gunnar Næss. Ikke minst vil jeg få takke avtroppende styremedlemmer Birgitte Espeland og Ulla Uberg for god innsats gjennom flere år og ikke minst for hyggelig samarbeide. Samtidig vil jeg benytte anledningen til å ønske Pål Troye og Bengt Olav Johansen velkomne som nye styremedlemmer.

Når det gjelder arbeidsåret som har gått vil jeg få fremheve tre prosjekter. Arbeidet med å restaurere Emanuel Vigelands glassmalerier i rosevinduet i Olavshallen har vært en gjenganger gjennom flere år. Som kjent ble glassmaleriet blåst ut og ødelagt i 1943 da DS Selma gikk i lufta ved kaia på Filipstad med 400 tonn tysk ammunisjon om bord. Til 700-årsjubileet for Akershus slott dukket fire av glassmaleriets ni felter opp og ble remontert i 2001. Diskusjonen i ettertid har dreid seg om hvordan de resterende feltene kunne erstattes. Gleden var derfor stor da kasser med restene av de knuste feltene dukket opp på Vigelandsmuseet for noen år tilbake. Venneforeningen har derfor nedlagt et stort arbeid både med å undersøke finansieringsmuligheter for en eventuell restaurering og for å få vurdert tilstanden på materialet som er bevart. De knuste restene fra de fem feltene er nå undersøkt av fagpersoner ved Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider og deres vurdering er at glassfragmentene ikke egner seg for restaurering. Av den grunn har styret vedtatt å avslutte prosjektet i sin nåværende form. Imidlertid må vi håpe at prosjektet en gang i fremtiden kan bli ført videre i en eller annen form.

Det andre prosjektet jeg vil fremheve er arbeidet med å utarbeide en innvendig belysningsplan for slottets saler. Dagens belysning er på ingen måte tilfredsstillende etter vår tids krav og i første runde har Venneforeningen bekostet en enkel idéskisse fra lysdesigner Erik Selmer. Veien videre gjenstår å se, men det er viktig for venneforeningen å ta del i dette arbeidet.

Det tredje prosjektet jeg vil fremheve er arbeidet med Venneforeningens hjemmesider, som har fått et stort løft noe vi håper kan være til glede for mange. I tillegg skjer det ting på andre fronter. Akershus slottsdansere, som vi allerede har hatt gleden av å se opptre, fyller 20 år i år. De fortjener våre varmeste gratulasjoner. Videre vil stiftelsen Akershus kunst og kultur setter opp igjen spillet "Kongeblod" i 2014 hvilket vi alle gleder oss til. I tillegg er Akershus kulturforum opprettet som et koordinerende ledd innenfor alle kulturaktiviteter på området. Dermed er et viktig ledd på plass som alle aktører innenfor festningen vil ha nytte av.

Så tilbake til festen her i kveld. Vi har på årsmøtet vært så heldige å få høre Tor Bomann Larsens fengslende kåseri basert på hans siste bok. Og til han vil jeg si en ting. Du har gjennom din bindsterke biografi om kong Håkon og dronning Maud gjort begge til folkeeie på en ny måte. Men du trenger snart nye temaer å gå løs på og da vil jeg minne om at det også har blitt en sjanger å skive biografier om bygninger. Akershus ligger her og jeg kan forsikre deg om at vårt styre vil se velvillig på en slik biografi dersom du skulle komme på slike tanker.

Akershus slott er bindeleddet mellom nåtid og fortid, og favner et tidsspenn på mer enn 700 år. Slik sett er det ingen enkeltbygning i Oslo som i tilsvarende grad speiler vårt lands historie. Borgen her på Akersneset er på mange måter kongemaktens siste store maktdemonstrasjon i høymiddeladeren. Den knesetter Oslos nye posisjon som landets hovedstad. Men den er også begynnelsen til slutten i den forstand at Akershus også er representant for Norges vel 400-år i frivillig union med Danmark. Vi kjenner alle brevet der kong Håkon 6. Magnussons dronning – den 17 årige Margrete – drøyt 20 år etter at svartedauen har herjet landet klager sin nød til kongen over forholdene her på Akershus. Det var hun som Norges enkedronning og sammen med sin unge sønn kong Olav 4. Håkonsson flyttet fra Norge til Danmark i 1380 og dermed innledet unionen som varte frem til januar 1814.

Vi har sluttet å snakke om "400-års natten" og har i stedet gradvis erkjent at tiden sammen med Danmark var en god tid for Norge, der befolkningstallet gikk opp, handelen blomstret og landets velstand økte sakte men sikkert.

Norge har i dag vel 5 millioner innbyggere, mens Oslos innbyggertall nærmer seg 627.000. Vi har i løpet av vår levetid opplevd en jevn velstandsøkning og der Norge har blitt en velstående nasjon og har gått fri for den økonomiske krisen som har preget resten av Europa og USA i de senere år. Når jeg minner om dette er det fordi vi nærmer oss et jubileum som gir grunn til ettertanke og som vil bli behørig markert og feiret neste år.

2014 er tohundreårsjubileet for det selvstendige Norge i moderne tid. I 1814 var Norge et lite og et fattig land. De vel 900.000 innbyggere var preget av de foregående nødsår og av Danmark-Norges statsbankerott i 1813. Bergen var landets største by med 16.000 innbyggere, men det var Christiania med sine 9000 innbyggere som skulle bygges ut som landets hovedstad. Byen lå fortsatt

innenfor Christian 4s kvadratur fra 1624 der så vel borgerhus, som byens få offentlige bygg var beskjedne både i størrelse og utforming.

I 1814 så Norge sitt håp i prins Christian Frederik, som hadde kommet som ny stattholder året før. Han reiste opprørsfanen i protest mot Kielfredens bestemmelse om at Norge skulle overgis fra Danmark til Sverige, og det er han vi kan takke for at vi fikk beholde vår Grunnlov og dermed vår selvstendighet i unionen med Sverige

På det tidspunkt hadde Akershus slott for lengst utspilt sin rolle som kongebolig og var først og fremst et militært anlegg, og straffeanstalt for fanger.

Christian Frederik måtte derfor ta til takke med avdøde forretningsmann Bernt Ankers tidligere bygård. Her etablerte Christian Frederik sitt hoff kort etter at han ble valgt til konge 17. mai 1814. En utsending fra Wien ga denne nedlatende karakteristikken i et brev til fyrst Metternich fra besøket i Christiania samme sommer:

"For øvrig er intet mer underholdende enn synet av dette nye hoffet. Alle kongelige embeter til et stort rike er presset sammen på den trange plassen i det vesle Christiania. Et lite hus på én etasje er det kongelige palass, et halvt dusin trær, som møysommelig vokser ut av en fjellsprekk, er den kongelige park, ved siden av disse merkverdigheter bor en overhoffmarskalk, så en hoffmarskalk, så en overstallmester, så noen ministre som utgjør en regjering, og statens velferd er i det minste tiltrodd hender, som alle strekkes ut for å få deres underhold av statskassen."

Skjebneåret 1814 ble året da Norge igjen kunne forme sin egen historie. Samtidig ser vi at interessen for landets historie vokste i årene som fulgte. Nåtid og fortid skulle bindes sammen. Det var derfor ikke tilfeldig at riksregaliene som kong Carl Johan hadde anskaffet til sin kroning i 1818 ble oppbevart her på Akershus. Heller ikke kan det ha vært tilfeldig at Riksarkivet fikk tilhold her etter opprettelsen i 1817, selv om Akershus i første rekke var festning og straffeanstalt.

Så tilbake til året vi går i møte. Ved hver kuvert vil dere finne programmet for 2014 der to av arrangementene knyttes opp til Grunnlovsjubileet. Her må jeg imidlertid gjøre oppmerksom på 1814-markeringen i våre Stortingssaler er flyttet fra april til mars, noe som blir rettet i den tilsendte versjonen av programmet som kommer sammen med årsskriftet.

Med dette håper jeg at vi alle vil ha en fortsatt fin kveld her på Akershus. La oss utbringe denne skålen for Venneforeningen og oss som er her i kveld. Skål!

Tale til Årsmøtet i Akershus Slotts Venner 2013

Av Kommandant John Einar Hynaas

Ærede årsmøte i Akershus slotts venner, først vil jeg få takke for invitasjonen.

La meg innledningsvis få presentere meg: John Einar Hynaas, brigader i Kavaleriet og kommandant Akershus festning siden oktober 2010. Jeg er også sjef for Forsvarets Avdeling for Kultur og Tradisjon(FAKT) som består av Forsvarets kommandantskap med 8 festningskommandanter (Vardøhus, Bergenhus, Kristiansten, Kongsvinger, Fredriksten, Karljohansvern og Oscarsborg), 7 forsvarsmuséer (Forsvarsmuseet og Hjemmefrontmuseet, Luftforsvarsmuseet og Forsvarets flysamling Gardermoen, Kystartillerimuseet og Oscarsborg festningsmuseum, Rustkammeret, Marinemuseet og Bergenhus festningsmuseum), 5 profesjonelle musikkorps (FMKN, LFMK, SFMK, KNMM, FSMK), Forsvarets veteransenter på Bæreia og Oslo garnisonsforvaltning.

Som kommandant Akershus festning, er jeg ansvarlig for militære seremonier og -parader i hovedstaden, vakt og sikring på Akershus festning, Lutvann, Kjeller og Kolsås. Jeg har til enhver tid 230-250 soldater i førstegangstjeneste som blant annet utfører vakt- og sikringsoppdragene. Videre har jeg ansvaret for forvaltning av alle Forsvarets boliger og kvarter (hybler) i Oslo området og et betydelig koordineringsansvar mellom alle aktører på Akershus festning.

Porteføljen er omfattende og kompleks, men også spennende og morsom. Totalt disponerer FAKT noe over 300 årsverk og har et årlig driftsbudsjett på ca 470 mill kr.

Kommandanten presenterte så de viktigste aktivitetene på Akershus festning gjennom året 2013. Blant disse er regjeringsmiddager, parader og salutter, flåtebesøk, kransenedleggelser og ringing med Liberty Bell. Det ble filmet til Doktor Proktor og åpnet en barnekunstutstilling med skulpturer. Den nye beslysning av Akershus festning slås på i desember. (Oversikten gjengis fullstendig på våre hjemmesider. Red.)

Han fortsatte:

Gjennom vår- og høstsesongen har Stiftelsen Akershus festning for kunst og kultur organisert konserter på Karpedammen scene og sammen med Oslo kammermusikkfestival gjennomført konserter i Akershus slottskirke. Forsvarets stabsmusikkorps har holdt konserter nesten hver torsdag i Ridehuset. Utstillingene på FMU og NHM utvikles og forbedres kontinuerlig.

Det har også skjedd mye på bygg- og anleggssiden. Ny hovedport blir ferdig i år. Restaurant festningen i bygn 22 ble åpnet 15.oktober. Etableringen av Festningen kino er utsatt til 2015. Ny nasjonal hovedarena og nytt minnested for veteraner etter 2.VK er utsatt. Minnelunden er permanent flyttet til Gyldenløwes bastion. Restaurering av murverkene avsluttes i år. Prosjektene for å øke sikkerheten rundt Statsministerens kontor og FD/ FSJ sluttføres i år. AK/ FAKT flytter inn i bygn 58 Gen Glads gård i des.

Som dere forstår, har det skjedd mye på Akershus festning i 2013!

Jeg skal også si noe om de viktigste aktiviteter i 2014:

Innledningsvis listet jeg de mange oppgaver jeg som kommandant har. Kommandanten i 1814, for øvrig den siste i festningens operative periode, General Frederik Gottschalk von Haxthausen hadde en omfattende portefølje han også: Statsminister og finansminister i Norges første regjering, Direktør for det militære institutt (krigsskolen), Forsyningssjef for den norske hæren og kommandant Akershus festning! Jeg bruker en del tid nå på å lese meg opp på 1814.

Til bruk ved spesielle arrangementer i 2014, blir det sydd opp tidsriktige 1814 uniformer til kommandantene på Fredriksten, Kongsvinger og Akershus. Forsvarets hovedarrangementer blir 8.mai, med åpning av krigskorssenter i bygn 1 og Norsk militær tattoo tilegnet grunnlovsjubileet, samme uken. Videre vil det bli krigshistoriske spill ved Lier og Matrand utenfor Kongsvinger og ved Fredriksten festning og Langnes i Østfold i august. For øvrig vil militærmusikk og et mindre antall soldater i 1814 uniformer støtte ved diverse arrangementer; avduking Christian frederik statue foran Stortinget(?), ved Eidsvollsbygningen og andre steder. NHM vil produsere en film «Grunnloven 200 år minus 5». Marinen vil også markere sitt 200 års jubileum. Mange av våre fartøyer vil besøke hovedstaden i 8.mai uken.

Det blir mye annen kulturell aktivitet også; Oslo middelalderfestival og ridderturnering siste uken i mai og Kongeblod, det historiske spillet om Knut Alvsson i august.

Jeg vil avslutningsvis anbefale forsamlingen å følge med på 1814 programmene på nettet og delta på mest mulig! Det blir et fantastisk år.

Takk for oppmerksomheten!

Styrets årsberetning for 2012/2013

Årsmøte 2012

Årsmøtet ble holdt i Olav Vs hall 1. november 2012. Referat fra møtet er tatt inn i Årsskriftet. Etter årsmøtet holdt Karsten Alnæs foredraget "Akershus slott og det dramatiske året 1567". Deretter ble det servert aperitiff i Christian IV's sal for 148 gjester, etterfulgt av middagen i Romerikssalen i regi av Hotell Bristol. Styrets leder Geir Thomas Risåsen ønsket velkommen til bord og kommandant Einar Hynaas utbragte Hans Majestet Kong Harald Vs skål. Under middagen var det musikalsk innslag av Kammerfløyt St. Sunniva. Departementsråd og mangeårig medlem av venneforeningen Ingelin Killengreen takket for maten.

Styremøter

Styret har hatt fem styremøter foruten ulike arbeidsmøter siden siste årsmøte i oktober.

Økonomisk situasjon

Foreningens økonomi er i god orden. Årsregnskapet er avlagt under forutsetning av fortsatt drift. Årsregnskapet viser et overskudd på kr. 11.407,- pr. 30. juni 2013. Etter styrets mening gir det fremlagte årsregnskap med noter et rettvisende bilde av foreningens økonomiske resultat og stilling. Foreningens regnskap ivaretas av Norsk Regnskap og Inkasso AS. BDO AS har vært foreningens revisor.

Medlemstilbud

Års-programmet ble også denne gang delt ut under års-middagen. Programmet bød på fire arrangementer foruten års-middagen for 2013. Første arrangement, foredragene "Defending the River Forth, 1296-1945" og "Orkney's Coastel Defence" med historiker Geoffrey Stell onsdag 6. februar, måtte imidlertid avlyses på grunn av sykdom. Foredraget var et arrangement i samarbeid med Fortidsminneforeningen i Fisher-Lindsey serien.

Arrangementet "Dronning Eufemia – Akershus Slott, hennes samtid og musikken" var bredt anlagt, med foredrag av Henriette Mikkelsen Hoel, og der Slottshirden av 1308 og Akershus Slottsdansere viste klesskikker, våpen og mattradisjoner. I tillegg hadde Anne Louise Lien og Ylva Sjåstad fremføring av "Flores et Blancheflor".

Årets operatur gikk denne gang til Halden, der Verdis opera Nebukadnesar var satt opp på Fredriksten festning. Før forestillingen var det guidet omvisning med påfølgende middag.

Lørdag 21. september tok byantikvar Janne Wilberg venneforeningen med til Bakås og Blaker Skanser og orienterte om "Glemte festningsverker rundt Oslo". Guidet omvisning på Blaker med påfølgende lunsj på Romerike.

Rosevinduet

Restaurering av Emanuel Vigelands rosevindu fra 1919 har vært en gjenganger de senere år, der styret har lagt ned et betydelig arbeide. Vinduet ble ødelagt ved eksplosjonen på Filipstad i 1943, da 400 tonn tysk ammunisjon gikk opp i lufta. De gjenværende glass-fragmenter er nylig gått gjennom og vurdert av glassmestre ved Nidaros Domkirkes Restaureringsarbeider. Deres konklusjon er at: "Materialet er meget mangelfullt, og derfor uegnet til restaurering". Styret i Akershus Slotts venner har derfor be-

sluttet å avslutte prosjektet i sin nåværende form. Dette betyr imidlertid ikke at Vigelands manglende felter ikke kan rekonstrueres en gang i fremtiden. Det utarbeides derfor en utførlig rapport om hele prosessen som overleveres myndigheter og ansvarlige som kan tenkes å ta prosessen videre.

Belysningsplan for Akershus Slott

Driftsansvarlig Flemming Steen Nielsen på Slottet har tidligere uttrykt ønske om hjelp til prosjekter som de selv ikke har mulighet til å sette i gang. Øverst på ønskelisten står nå en gjennomgang av den innvendige belysningen av Slottet ettersom det fra flere hold er utrykt missnøye med dagens situasjon. Styret har derfor gått gjennom behovet de ulike brukerne har, som UDs protokollavdeling som styrer bruken av Akershus for Regjeringen, og Grand og Bristol som er klarert for å ha catering der. Basert på dette har Venneforeningen utarbeidet et notat som er sendt Kommandanten, der vi argumenterer for en vesentlig opprustning av interiørbelysningen på Akershus. Akershus Slotts Venner har i den anledning bestilt en enkel idéskisse fra lysdesigner Erik Selmer. Denne bekostes av Venneforeningen og vil bli oversendt Kommandantskapet og Riksantikvaren så fort den foreligger.

Stiftelsen Akershus Festning for Kunst og Kultur

Stiftelsen har på bakgrunn av at fjorårets storsatsning, oppsettingen av utendørsforestillingen *Kongeblod,* gikk med et meget stort underskudd, hatt svært redusert aktivitet i år. Året har gått med på å få oversikt over situasjonen og konsolidere den økonomiske stillingen. Foreningens sekretær og tidligere nestleder Thor Gunnar Næss har vært foreningens representant i stiftelsens styre.

Medlemsforhold

Foreningen hadde per 7.10.2013 til sammen 438 medlemmer, hvorav 5 æresmedlemmer, 103 livsvarige medlemmer, 3 studenter, 35 par, 251 vanlige medlemmer og 6 firmamedlemskap.

Hjemmeside

Venneforeningens hjemmeside *slottsvenn.no* er i kontinuerlig utvikling, og blir til årsmøtet i 2013 for første gang benyttet til å distribuere møtets sakspapirer på en passordbeskyttet side. Ansvarlig redaktør er Geir Thomas Risåsen og nettredaktør er Thor Gunnar Næss.

Sekretariatet

Venneforeningens sekretær er Thor Gunnar Næss. Sekretariatets adresse er:
Akershus Slotts Venner, Postboks 3289 Elisenberg, 0208 Oslo.
E-post adresse er: post@slottsvenn.no

Oslo 16.10.2013

Geir Thomas Risåsen *(leder)*

Christian Syse *(nestleder)* Ragnhild Astrup Tschudi Cecilie Malm Brundtland

Birgitte Espeland Anne Marit Holø Morten Ole Mørch Ulla Uberg

AKERHUS SLOTTS VENNER

Resultatregnskap

	Note	2012/2013	2011/2012
DRIFTSINNTEKTER			
Medlemskontingenter		162 700	162 700
Gaver		0	0
Annonser		43 400	61 800
Årsmøte/arrangementer	3	10 488	22 774
Sum driftsinntekter		**213 688**	**247 274**
DRIFTSKOSTADER			
Kontorhold		26 635	26 606
Lønn, honorar	2	153 486	148 136
Årsskrift		36 075	68 329
Sum driftskostnader		216 196	243 071
Driftsunderskudd/Driftsoverskudd		**-2 508**	**4 203**
FINANSPOSTER			
Renteinntekter		9 152	10 603
Finanskostnader		36	1 421
Sum finansposter		9 116	9 182
Årets overskudd		**6 608**	**13 385**

Balanse pr. 30.06.2013

	Noter	2013	2012
OMLØPSMIDLER			
Fordringer	4	20 381	7 362
Bankinnskudd		685 433	672 180
Annen kortsiktig fordring		8 850	0
Sum eiendeler		**714 664**	**679 542**
EGENKAPITAL			
Opptjent egenkapital		550 878	537 493
Resultat		6 608	13 385
Sum egenkapital		**557 486**	**550 878**
KORTSIKTIG GJELD			
Leverandørgjeld		32 796	17 190
Forskuddsbetalt medlemskontingent	1	78 050	73 950
Skyldig skatt og arbeidsgiveravgift		7 142	18 300
Kortsiktig gjeld	5	39 190	19 224
Sum kortsiktig gjeld		157 178	128 664
Sum gjeld og egenkapital		**714 664**	**679 542**

AKERSHUS SLOTTS VENNER

Noter til årsregnskapet pr 30.06.2013

Note 1 Presentasjon

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapsloven og god regnskapsskikk for små foretak.
Alle angitte beløp er i NOK.
Medlemskontingenten innbetales for kalenderåret, og årsregnskapet avsluttes pr. 30.06.
Kontingentinntekten for 2. halvår er derfor forskuddsbetalt medlemskontingent i regnskapet.

Note 2 Lønn, honorar

Venneforeningen har ansatt sekretær og i tillegg benyttes et regnskapskontor som regnskapsfører.
Begge forhold er i tråd med statuttenes § 3.
Det er ikke utbetalt honorar til styret.

	2012/2013	2011/2012
Honorar sekretær	73 060	69 030
Arbeidsgiveravgift	10 301	9 731
Regnskapstjenester	65 000	65 000
Revisor	5 125	4 375
	153 486	**148 136**

Note 3 Årsmøte, arrangementer

Inntekter	253 000	266 600
Kostnader	242 512	243 826
	10 488	**22 774**

Note 4 Fordringer

Utestående kontingenter	15 900	1 950
Påløpne renteinntekter	4 481	5 412
	20 381	**7 362**

Note 5 Kortsiktig gjeld

Påløpne kostnader	0	7 500
Honorar regnskapsfører	17 703	9 724
Forskuddsbet. kontingenter	0	2 000
Gjeld ansatte	1 487	0
Feil innbetaling	20 000	0
	39 190	**19 224**

Oslo 16.10.2013

Geir Thomas Risåsen *(leder)*

Christian Syse *(nestleder)* Ragnhild Astrup Tschudi Cecilie Malm Brundtland

Birgitte Espeland Anne Marit Holø Morten Ole Mørch Ulla Uberg

Tel: 23 11 91 00
Fax: 23 11 91 01
www.bdo.no

BDO AS
Munkedamsveien 45
Postboks 1704 Vika
0121 Oslo

Til årsmøtet i
Akershus Slotts Venner

REVISORS BERETNING

Uttalelse om årsregnskapet

Vi har revidert årsregnskapet for foreningen Akershus Slotts Venner som viser et overskudd på kr 11.407. Årsregnskapet består av balanse per 30. juni 2013, resultatregnskap for regnskapsåret avsluttet per denne datoen, og en beskrivelse av vesentlige anvendte regnskapsprinsipper og andre noteopplysninger.

Styrets ansvar for årsregnskapet

Styret er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og for slik intern kontroll som styret finner nødvendig for å muliggjøre utarbeidelsen av et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller feil.

Revisors oppgaver og plikter

Vår oppgave er å gi uttrykk for en mening om dette årsregnskapet på bakgrunn av vår revisjon. Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med lov, forskrift og god revisjonsskikk i Norge, herunder International Standards on Auditing. Revisjonsstandardene krever at vi etterlever etiske krav og planlegger og gjennomfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon.

En revisjon innebærer utførelse av handlinger for å innhente revisjonsbevis for beløpene og opplysningene i årsregnskapet. De valgte handlingene avhenger av revisors skjønn, herunder vurderingen av risikoene for at årsregnskapet inneholder vesentlig feilinformasjon, enten det skyldes misligheter eller feil. Ved en slik risikovurdering tar revisor hensyn til den interne kontrollen som er relevant for foreningens utarbeidelse av et årsregnskap som gir et rettvisende bilde. Formålet er å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av foreningens interne kontroll. En revisjon omfatter også en vurdering av om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene utarbeidet av ledelsen er rimelige, samt en vurdering av den samlede presentasjonen av årsregnskapet.

Etter vår oppfatning er innhentet revisjonsbevis tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Konklusjon

Etter vår mening er årsregnskapet avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et rettvisende bilde av den finansielle stillingen til foreningen Akershus Slotts Venner per 30. juni 2013 og av resultater for regnskapsåret som ble avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Oslo, 17. oktober 2013
BDO AS
Terje Kromvoll
statsautorisert revisor

BDO AS, et norsk aksjeselskap, er deltaker i BDO International Limited, et engelsk selskap med begrenset ansvar, og er en del av det internasjonale nettverket BDO, som består av uavhengige selskaper i de enkelte land. Foretaksregisteret: NO 993 606 650 MVA.

VEDTEKTER FOR AKERSHUS SLOTTS VENNER

§ 1
FORMÅLSPARAGRAF

Akershus Slotts Venner skal bidra til at slottet er tilgjengelig på best mulige måter for flest mulig og forblir nasjonens fremste representasjonslokale.

Foreningen skal medvirke til at slottet med festningsområde fremstår som åpent for publikum.

Foreningen skal tilrettelegge for formidling av kunst, historie og kultur og påvirke aktuelle myndigheter.

Foreningen skal støtte forskning om anlegget.

§ 2
KONTINGENT

Årsmøtet fastsetter kontingent for livsvarige medlemmer, ordinære medlemmer, student-medlemmer og bedriftsmedlemmer.

§ 3
STYRETS MANDAT

Styret har mandat til å ta avgjørelser på foreningens vegne mellom årsmøtene.

Styret disponerer foreningens midler og har ansvar for at disse forvaltes i samsvar med foreningens formål.

Styret fastsetter regler for forvaltning og økonomistyring.

Foreningens signatur innehas av styrelederen eller i dennes forfall nestlederen.

Styret kan oppnevne et arbeidsutvalg for å forestå den daglige drift.

§ 4
STYRETS SAMMENSETNING

Styret velges av årsmøtet og består av:

1. styreleder
2. nestleder
3. seks styremedlemmer

Leder og nestleder velges første gang for to år og er deretter på valg årlig.

Valgperioden for styremedlemmene er på to år. Styremedlemmene er på valg vekselvis.

Medlem av styret, men uten stemmerett, er dessuten statsråden for det departement Akershus Slott sorterer under, samt en representant for Stiftelsen Akershus Festning for Kunst og Kultur.

Statsråden kan oppnevne en fast, personlig suppleant.

Kandidater til vervene i foreningens styre kan foreslås på årsmøtet, men fremmes normalt gjennom valgkomiteen.

§ 5
AVSTEMNINGER

Alle avgjørelser skjer ved alminnelig flertall, på årsmøtet og i styret. I tilfelle stemmelikhet har leder, eller fungerende leder, dobbeltstemme, dog ikke ved personvalg.

Beslutning om å endre vedtektene treffes av årsmøtet. Beslutningen krever tilslutning fra minst to tredjedeler av de fremmøtte stemmeberettigede.

§ 6
FORENINGENS REGNSKAP

Foreningen plikter å føre regnskap i samsvar med gjeldende lovverk.

Budsjett skal vedtas på første styremøte etter årsmøtet, herunder økonomiske utgifter til regnskapsfører og sekretær.

Revidert og styrebehandlet regnskap skal foreligge senest fire uker før årsmøtet.

Utarbeidelse av årsregnskap skal foretas i samsvar med god regnskapsskikk og skal behandles i styremøte.

Foreningens regnskap skal revideres av statsautorisert eller registeret revisor i henhold til god revisjonsskikk. Vedkommende velges av årsmøtet.

§ 7
VALGKOMITÉ

Valgkomiteen skal bestå av tre medlemmer. Den velges for to år av gangen av årsmøtet etter innstilling fra styret.

Komiteen skal til enhver tid bestå av minst ett nylig fratrådt medlem av styret.

Styreleder har møterett i valgkomiteens møter.

§ 8
ÅRSMØTE

Årsmøtet er foreningens øverste beslutningsorgan og skal avholdes innen utgangen av oktober.

Det ordinære årsmøte skal behandle:

a) Styrets beretning
b) Regnskap
c) Fastsettelse av kontingent
d) Valg av styreleder
e) Valg av nestleder
f) Valg av styremedlemmer
g) Valg av revisor
h) Valg av valgkomité
i) Andre saker som er nevnt i innkallingen
j) Årsmøtet velger to protokollunderskrivere.

Innkalling til årsmøte med saksliste, årsregnskap, styrets årsberetning og revisors beretning, samt valgkomiteens innstilling og eventuelle vedtektsendringer, sendes medlemmene senest to uker før årsmøtet.

Forslag til endring av vedtektene må meldes inn for styret senest fire uker før årsmøtet.

Ekstraordinært årsmøte kan, når som helst, kreves innkalt av en fjerdedel av medlemmene eller besluttes av styret.

§ 9
OPPLØSNING AV FORENINGEN

Oppløsning av foreningen kan kun skje dersom årsmøtet vedtar dette to år på rad med to tredjedels flertall.

Foreningens eventuelle midler blir i tilfelle oppløsning underlagt avgjørelsen til de stemmeberettigede medlemmer på det siste av disse to årsmøtene, likevel slik at midler allerede avsatt til forskning i sin helhet skal disponeres til slikt formål.

Akershus Slotts Venner

Æresmedlemmmer

H M KONG HARALD V
H M DRONNING SONJA
H K H KRONPRINS HAAKON
H K H KRONPRINSESSE METTE MARIT

GUDRUN WAADELAND

LIVSVARIGE MEDLEMMER

MAGISTER ANTON FR. ANDRESEN
SKIPSMEGLER ERIK B. ANKER
ANTHON B. NILSEN AS
ANNE ARNESEN
ELSE MARIE ASTRUP
ELSE ASTRUP
KARIN BERG
VERKSEIER PETER Y. BERG
TORKJELL OG RUTH K. BEVRENG
JOHAN CHR. BORCHGREVINK
THON HOTEL BRISTOL AS
FRU ELSA BØCKMAN
ARK. MNAL ERIK P. COLLETT
ARK. MNAL. JOHN CHR. COLLETT
DAVID-ANDERSEN AS
STIAN DIDRIKSEN
SYLVIA L. DIDRIKSEN
ADVOKAT EIVIND ECKBO
ELINE EGGE
GEIR EINAR ERICHSEN
SKIPSREDER EIV. EVENSEN
ADM.DIR. OVE FLØTAKER
DIREKTØR BERNT J. FOSSUM
KARI GANN
MARIT GANN
MARGARET BOEL GARMANN
CARL CHR. GILHUUS-MOE
GJENSIDIGE NOR
BOKTRYKKER KJELL B. HANSEN
JENS P. HEYERDAHL D.Y.
ADVOKAT ERIK HIRSCH
TORE A. HOLM
FØRSTEKONS. CARSTEN HOPSTOCK
ERIK SANNESS JOHNSEN
AKSEL H. KIERULF
ANINE B. GARMANN KIERULF
BOEL M. GARMANN KIERULF
CARL A. GARMANN KIERULF
HERMAN CHR. GARMANN KIERULF
MAGDALENE KIERULF
CHRISTIAN PIERRE KLOSTER
TULL ENGØ KLOUMANN
DR. GEORG FREDRIK VON KROGH
SKIPSREDER LARS KROGH
ODDVAR S. KVAM
GUNNAR VON TANGEN LAMPE
DIREKTØR JØRGEN LENTH
ERICH MATHIESEN
HAAKEN CHR. MATHIESEN
SIV.ØKONOM MOGENS MATHIESEN
SIVILØKONOM JOHAN W. MICHELET
LANTMÄNNEN MILLS AS
EVA MARIT MOHR
AASE MARIE MOLTZAU
SKIPSREDER RAGNAR MOLTZAU JR.
BUSTER M. MUNTHE-KAAS
EDLE SOPHIE MUSTAD
JOHAN M. MUSTAD
UNN INGER MØINICHEN
SIV.ØK. MARTIN MØLLHAUSEN
HEGE NORDBERG
KRISTINE NORDBERG
ALF KRISTIAN NORDBERG
DIREKTØR KRISTIAN NORDBERG
BIRGITTE RØNNEBERG OPDAL
ANNA RAMM
IVAR RYDER
ANNE BIRGITTE RØNNEBERG
STATSAUT.REV. ERLING RØNNEBERG
THERESE RØNNEBERG
PER SAMSON
SIGURD SAMUELSEN
SIRI ELISABETH SCHJATVET
HOFFDAME GØRAN ROSTAD SEIP
JAN M. ARNESSON STEINBAKKEN
DIR. JAN GUSTAV STENHAGEN
JAN BENESTAD STOCKFLETH
REIDAR EGGERT STOCKFLETH
STOREBRAND ASA
EVA CARINE SVERDRUP
LEKTOR ELSE SYSE

SIV.INGENIØR TØGER TEILMAN
TENNEBØ & PARTNERS AS
CHRISTINE TSCHUDI-MADSEN
ELIZABETH TSCHUDI-MADSEN
ARKITEKT GUY TSCHUDI-MADSEN
STEPHAN TSCHUDI-MADSEN JR.
SKIPSMEGLER HANS J. TSCHUDI
SJØKAPTEIN HENRY F. TSCHUDI
RAGNHILD ASTRUP TSCHUDI
BERGE GARMANN VELDE
DIREKTØR ROBIN WAALER
EINAR WANG
TANNTEKNIKER PER WANG
AGNES CECILIE WERRING
SKIPSREDER NIELS WERRING JR.
ANDERS CHR. GARMANN WILHELMSEN
CARSTEN CHR. GARMANN WILHELMSEN
KRISTIN L. GARMANN WILHELMSEN
KRISTINA M. GARMANN WILHELMSEN
OSCAR A. GARMANN WILHELMSEN
GUNNAR E. WILLE
OLAV DALEN ZAHL
MYRTLE AABY

MEDLEMMER:

ALVENES PER MORTEN
AMUNDSEN, ÅSE SANDE
ANDERSEN , NINA FELLING
MADS ANDENÆS
ANDREASSEN, JON T
ANDRESEN, JOHAN H., JR
ANDÅS, HARALD
KIRSTEN ASTRUP
AUBERT, ANNE BEATE
BAGSTEVOLD, PETTER TH
BANG, THOR SJEFØKONOM
RANDI MOSSIGE BAUMGARTNER
BAYEGAN, ASTRID BJELLEBØ
BECH, PÅL ARKITEKT
BERGER, JACOB
JANNIKE BERG
BJERCKE, CHRISTINA A.
BJERKE, FINN H.
BJØNNES, ANDERS
BJØRNE, JANN
BJØRNSTAD, TERJE ALEXANDER
BLACKWELL, PATRICIA ANN
BLIKSTAD, LIV
BLOM, JAN
BODUNG, KAJA
BORNA, EIVIND HEGGE
BOUTANGACHE, MAY BRIT GUDEVOLD
BRODAL, SVEIN ERIK
BRUHN, KARIN LISE
BRUNDTLAND, CECILIE MALM
BRUTON, DAVID L., PROF.
BRUUN, ODD JOHAN GROSSERER
BRYDE ANKER, MARIT ADVOKAT
INGER-JOHANNE BRYDE
BUTENSCHØN, PETER ARKITEKT
BØHN, ELISABETH
CAPPELEN, HANS
CAMILLA CHRISTENSEN
CHRISTENSEN, HARALD, ADVOKAT
CHRISTIAN CHRISTIANSEN
CHRISTOPHERSEN, CARL EMIL
CHRISTOPHERSEN, ØYVIND, SJEFIN
CLAUS DAHL
DALE SIGMUND
DANBOLT, EINAR
DANBOLT, NIELS
DEN KONGELIGE CIVILLISTE
DOKSÆTER, ANNIKEN
DREVVATNE, RANDI
DYBHAVN, THOR
ECKHOFF, DAPHNE
BERNT EIDSVIG
EKERN, BJØRG R.
ØYSTEIN EKROLL
ELLEFSEN, JOHAN, BIBLIOTEKAR
BEATE ELLINGSEN
ELLINGSRUD, GEIR
ELSOM, ELISABETH KLEVELAND
TORILL NORDGÅRD ERIKSEN
BIRGITTE ESPELAND
EVENSEN, JAN E.
EVENSEN, STEIN A., PROF. DR.
FEARNLEY, THOMAS NICOLAY
FINCKENHAGEN, H. J. TANNLEGE
FJELDSTAD, LISE
FJELDSTAD, ØIVIN , DIREKTØR
HENRIK FLEISCHER
FLINDER, LINE RØD
FOSSUM, PER W.
KARIN FOSSBERG
THOMAS FROGN
GAHR, CAMILLA
GJERDE, KAREN HELENE
GLOMVIK, TOR
ELISABETH GORGAS GRAFF
GRAM, RAGNHILD
GRAM, THOMAS MAJOR
GRAM, TOM NICKELSEN
GRAVNING, PAMELA
BERGSVEIN GRIMSMO
MJØR GRIMSRUD, TORGEIR
GROTH, PETER
GUDE-SMITH, SONJA
GULDHAUG, ANDERS
GUNNARSSON, ANNE-LISE
SVEIN HAGLUND
HALLAN, ODD DISP.

BIRGIT HALLINGSTAD
HALSNES, ODD, INGENIØR
ROHDE HANSSEN, STEIN, SIVILØKONOM
HAUG, ROAR BRANDT, ARKITEKT
HEDLIN, HANS ANDERS
HEIBERG, IDA WREDE-HOLM
JAN HEIER
ASTRID HERMSTAD
EIVIND HJELMTVEIT
HENRIETTE MIKKELSEN HOEL
HOLMEN, ROLF E.
HOLMESLAND, BJØRN S. ADVOKAT
BIRGIT HOLTERMANN
HOLTE, EILIF SIV.ING.
PÅL-KR. HOLTE
HOLØ, ANNE MARIT
HORN, HANS HERMANN ADM DIR.
ALEXANDRA HUITFELDT
HENRIK JØRGEN HUITFELDT
HUITFELDT, CARL
IDA HYDLE
RENEE G. INGEBERG
HELEN TROYE JANSEN
JARMUND, GRETE
JENSEN, KARI AUNE
FREDRIK H. JOHANNESSEN
MAJOR KJETIL AMBROSIUS JOHANSEN
JOHNSEN, METTE K.
JØRGENSEN, JENS MØRKANG
KIELLAND, LIV, CAND. OECON.
KILLENGREEN, INGELIN
KLINGENBERG, OLAV E., ADVOKAT
KOLBJØRNSEN, JAN ADV.
KONSTAD, ELLEN MARGRETHE
KONSTAD, KJELL
KREUTZER, IDAR, SIVILØKONOM
KRISTIANSEN, KRISTIAN JR.SIV.
KROGH, ANNE LISE TIMBERLID
KROGH, GEORG FREDRIK VON
KROKSTAD, SIDSEL ADJUNKT
JULIE KVAMME
KVAMME, ELLING PROF.DR.MED.
LANDMARK, MAGNUS ADVOKAT
PETTER-CHRISTIAN LANGE
HÅKON LANGBALLE
LEHMKUHL, KRISTOFER
LINDBÆK, JANNIK
LUND KARI-METTE
LYKKE-ENGER, TONE, LEGE
LØKEN, ERIK SKIPSMEGLER
LØKKEN, ARILD ADM.DIREKTØR
MADSEN, KARIN
LEIF MARKLUND
MATHISEN, ELLEN YVONNE
MEINICH, SVEN
MELANDER, KAREN ALETTE, EKSP.
MELBYE, HANS
MESSELT, EDVARD 1.AMANUENSIS
MICHELET, FREDRIK
KIRSTEN ELMAR MIKKELSEN
MJERSKAU, LENA J
MJERSKAUG UNNI
MUSTAD, KATHARINA
PETTER MØLLER
MORTEN OLE MØRCH
MØRK CATO
MØST, ANNEMOR
NILSEN, BJØRG WIIK
INGER MARIE NORDIN
NORENBERG, IVAR
NOSS, AAGOT
NYGAARD, EDITH MARIE
WILLIAM NYGAARD
JAN NÆRBY
NÆSS, THOR GUNNAR
NÆVERDAL, CATO DOBLOUG
BJØRG THORA NØKLEBY
OLSEN, FRED SKIPSREDER
BEATRIX OMARHAUG
OPSTAD, MORTEN
KNUT M. ORE
OSBERG, SIGURD, BISKOP EM
OTTERSEN, KNUT
PLATOU, JOHN STOUD
RAFTO, ØYVIND
RAMBERG, METTE
REFSUM, AGGIE
REFVEM, TRYGVE
HERMAN RESCH
RIDDERVOLD, ESBEN
RIDDERVOLD, TOVE
RINDAL REIDAR
RINDAL, HELGE R STATS.REVISOR
GEIR THOMAS RISÅSEN
ROSANDER GERD
RUGAAS BENDIK
RUHS, ERIK
RØED. MORTEN
RØGENÆS, FINN
SANNERUD, TOR
SAVABINI, MARIA ELISABETH YOU
SCHJATVET, ADVOKAT JAN
SCHILLING, PETER FR. ARKITEKT
SCHULERUD RIGMOR
SELJELID, KARI
KARI LENE SELVAAG
SELVAAG, FREDERIK
SELVAAG, OLAV HINDAHL
SELVAAG, OLE GUNNAR
HANS MARTIN SKAGEN
SKULBERG, PER KRISTIAN
HALDOR SLETTEBØ

SMITH, CARSTEN, H R JUST. EM
KARIN SOLBRÆKKEN
ELISABETH SOLEM
SOLHEIM INGE
SONDRESEN, SIGURD
STEEN, TORE B. DIREKTØR
STENSRØD, BRYNHILD, OVERLEGE
STENVIK, ROBERT
HILDE STOKLASE
STUHAUG, ANNE
STURLASON, SVEIN
STØRE DIKKA MATHIESEN
SVARTEBERG, BERIT
SYSE, CHRISTIAN, SIVILØKONOM
SYVERSEN KJELL
SÆBØ, SNORRE R.
SÆTRE VIGDIS
SÆTRE, TORBJØRN
SØLSNES, TERJE EGILSØNN
TALLE, KRISTIAN LEGE
THIDEMANSEN, JOHAN
KARI MARIE THORBJØRNSEN
THORBJØRNSEN, SIMON
MORTEN THORVALDSEN
SIVILØKONOM THUAN CONG PHAM
THYHOLDT, ASTRID
SIVILØKONOMI THOR W TOGSTAD
PÅL S. C. TROYE
FELIX H. TSCHUDI
TSCHUDI VICTOR PLATHE
ULSETH, FREDRIK PREST
VELO HELGE
VESTRE, MARI CAND.REAL.
VILLARS-DAHL, LEIF, ADV.
VOLDBERG, TORE AKSEL
WANG, BRIT INGRID
WENCHE M. WANGEN
AGNES E. WERRING
WEDEL-JARLSBERG, JORUNN
MORTEN WERRING
WETTRE, TRYGVE
KATRIN WIKLUND
WILHELMSEN, GJERT SKIPSREDER
WILHELMSEN, JAN-FREDRIK, ADV.
ØSTANG, ØIVIND

STUDENTMEDLEMMER
INA MARIE AUSLAND
EDLE ASTRUP TSCHUDI
HENRY F. TSCHUDI JR.

PARMEDLEMMER:
BITTE BERNER OG PER L SAXEGAARD
LILLIAN OG ULF BEYLICH
RANDI OG HANS CAPPELEN
TORIL OG THORLEIF FOSSNES
AUD HAUGLID OG THORSTEIN WINGE
DAGFINN HOVLAND OG
BJØRN SVERRE HOL HAUGEN
PER HAUG OG LISE TIMM
ANNE SAASTAD HOLE OG NILS HOLE
TONE OG RAGNAR HUSER
NUNNE OG OVE HØEGH
INNA OG THOR JOHNSEN
SOLVEIG IRENE OG SVEIN KAASA
ANNE OG GEIR KJØLBERG
GURI SYNNØVE F LIE OG SVEN LIE
INGER OG KNUT LINDLØV
JAMES OG SISSI STOVE LORENTZEN
ANNE OG KÅRE LØWE
LYDER OG ANNIKEN MARSTRANDER
ERNA MARWELL OG SVEIN ERIK SVENDSEN
AUD REMØY OG JAN F.A. MELSOM
CHRISTINE MENTZSEN-LIE OG
PER F. MENTZSEN-LIE
ANNE BERIT OG STÅLE MURSTAD
TORUNN SUPHAMMER OG KNUT MØRK
HENNING HAUGLAND OLSEN OG
VIDAR NESHAGEN
ØISTEIN OG LISBETH PALM
ELISABETH OG ROBERT ROBERTSEN
BODIL OG THOMAS SCHLYTTER
ALEXANDRA THRONE-HOLST OG
MARIUS SKAUGEN
ANDREAS STANG OG NINA SVENKERUD
MERETE OG SVEN SØNSTEBY
BIRGIT OG JON THORESEN
SYLVIA MARGRETHE OG BJØRN TJØNNÅS
ULLA UBERG OG MAGNAR ØVREBØ
AUD OG PER MORTEN VIGTEL
LISE S.WENSBERG OG PÅL WENSBERG
RAGNHILD OG OLE WIBORG
REIDUN OG ARNE YTTERVIK
ANNE LISE OG ARNT AANONSEN

FIRMAMEDLEMMER
O. BORGE EIENDOMSAVD. AS
HOTEL CONTINENTAL AS
COOP NORGE SA
ECKBOS LEGATER
FORSVARSBYGG
GRAND HOTELL AS

Program 2014

Onsdag 26. februar
Emanuel Vigeland Museum
I anledning Rosevinduet.
Omvisning med Pål Vigeland og Kjartan Hauglid.

Lørdag 22. mars
1814-markering i våre Stortingssaler
Omvisninger på Folkemuseet,
i Universitetets Gamle Festsal og på Stortinget.
Ciceroner er Monica Mørch, Ulla Uberg
og Michael Tetzschner.

Onsdag 4. juni
Middelalderaften på Akershus Slott
En aften med musikk og foredrag,
orienteringer om klesskikker, våpen- og soldatliv,
og ikke minst mat og drikke.

Medio august
Oslo Kammermusikkfestival
Konsert med etterfølgende samvær på Slottet.

Lørdag 20. september
Eidsvoll 1814
En eksklusiv omvisning på Eidsvoll ved hoved-ansvarlig for
restaurering av interiørene,
vår egen Geir Thomas Risåsen.

Torsdag 30. oktober
Årsmøte- og middag på Akershus Slott

Med forbehold om endringer

Akershus Slotts Venner takker for støtten:

SELVAAG

WORLD TRADE CENTER OSLO

KONGELIG DANSK AMBASSADE, OSLO

SVERIGES AMBASSAD, OSLO

NORTHZONE